

**KOOPEN EN VERKOOPEN
HUREN EN VERHUREN**

VAN HUIZEN

is een zaak van **VERTROUWEN!**
Wendt U daarom in **UW EIGEN**
BELANG tothetmoderningerichte

Woningbureau HOKSBERGEN

BEZUIDENHOUTSCHEWEG 14
DEN HAAG - TEL. 70343
HUURDERS EN KOOPERS WORDT
GEEN PROVISIE BEREKEND

**VAN AL ONZE HUIZEN WORDEN FOTO'S IN
ONZE ETALAGEKASTEN GEPLAATST**

'S-GRAVENH SMYRNA TAPIJT-INDUSTRIE
Ampèrestraat 30 32, Tel. 32625
'S-GRAVENHAGE

*Uw adres
voor nieuwe Tapijten*

Speciale inrichting voor herstellingen aan Smyrna,
Perzisch, Deventer, Axminster, Moquet, enz.
WEVEN :: STOPPEN :: VERMAKEN
ALLES OP TAPIJTGEBIED 5867

RECHTSKUNDIGE BUREAUX VAN DER GEER

ADVIES- EN ADMINISTRATIE-BUREAU
WITTE DE WITSTRAAT 79 - DEN HAAG - TEL. 34325

INFORMATIES - BELASTINGZAKEN
REQUESTEN - HUURCONTRACTEN
RECHERCHEZAKEN - ECHTSCHIEDINGEN
VERDEDIGING IN ALLE STRAFZAKEN
Behandeling van alle **RECHTZAKEN** door geheel Nederland
Relaties door geheel Europa en Ned. Indië
Onze Bureaux tellen onder hare cliënten
de grootste zaken van Den Haag
ADVIES f 1.- Contrôle toegestaan ADVIES f 1.-

**BREEKT MET DE OUDE SLEUR
VERWARMT MET**

VRAAGT VASTRECHT-TARIEF

INLICHTINGEN GEM. GASBEDRIJF
KAZERNESTRAAT 44 DEN HAAG

UW INTERIEUR

RADIO ONTVANG-INSTALLATIES

worden tegenwoordig in een zoo groote verscheidenheid
en soorten aangeboden en gemaakt, dat net een leek
vrijwel onmogelijk is te besluiten, welk toestel men zal
kiezen. De door ons gefabriceerde toestellen voldoen aan
zeer hooge eischen en wij geven een **onbeperkte**
garantie op elk toestel wat constructiefouten betreft.
Mocht U een toestel wenschen aan te schaffen laat U ons
dit dan even weten, en wij zullen U **vrijblijvend** zonder
eenige verplichting offerte maken alsmede demonstreeren.

**FABRIEK EN LABORATORIUM VOOR RADIO
TECHNISCH ONDERZOEK**

Alexanderlaan 25 5301
Hilversum - Tel. Int. 1630
Directie: BONTEKOE IRVING

VERLOFGANGERS UIT I N D I È

kunnen in een passend milieu

TYPEN - STENO - TALEN

en Boekhouden leeren aan het Instituut

SCHOEVEERS

Stadhoudersplein 3, DEN HAAG
Telefoon 52594

bovenbedoelde vrije terugreis geschiedt niet be-
paald, dan kan de assistent die t.z.t. aanwijzen. De
in de overeenkomst verplicht op te nemen voor-
waarden worden, indien de regeling daarvan ont-
breekt, beheerscht door het plaatselijk gebruik en
bij gebreke daarvan door den rechter geregeld. Elk
beding om het huwelijk van den assistent te belet-
ten is nietig. De werkgever behoort het bedrijf zóó
te regelen, dat de assistent daarbij geen gevaar loopt
voor lijf of goed, op straffe van schadevergoeding
(bij doodelijken afloop aan het gezin), tenzij in het
geval van overmacht of van grove schuld bij den
assistent zelf, onder welk laatste ook begrepen is
zijn handtastelijk optreden tegen de kolies. Bij
ziekte of ongeval, tenzij met verlof aanwezig, heeft
de assistent recht op vrije verpleging, genees- en
heelkundige behandeling, e.g. in een ziekeninrich-
ting, waar dan ook de gezinsleden door den ge-
neesheer kunnen worden opgenomen. Bij het einde
der overeenkomst moet de werkgever een getuig-
schrift uitreiken waarin vermelding van den dienst-
tijd en desgevraagd ook of de assistent heeft vol-
daan en hoe de overeenkomst is geëindigd, tenzij
de werkgever dit deed zonder opgave der redenen.
Verbreekt de assistent het contract onrechtmatig,
dan kan de werkgever dat vermelden. Bij weigering
of onjuiste invulling van een getuigschrift is de
werkgever aansprakelijk voor de schade. De over-
eenkomst eindigt door den dood van den assistent,
niet van den werkgever, tenzij het tegendeel is be-
dongen. Iedere partij kan de overeenkomst zonder
opzeggen beëindigen, mits met toestemming van
de andere partij, tenzij met schadeloosstelling of
wegens een dringende reden. Dringende redenen
voor den werkgever zijn o.a. het gebruik van val-
sche getuigschriften of inlichtingen, onbekwaam-
heid of ongeschiktheid in ernstige mate, ziekte we-
gens verheimelijkt lichaamsgebrek, onbekwaam-
heid tot arbeid gedurende vier maanden, anders
dan tengevolge van zijn beroep, dronkenschap,
wangedrag, diefstal, bedrog, enz., ernstige beledi-
ging of bedreiging van den werkgever, mishandeling
of verleiding tot handelingen in strijd met wet
of zede van werkgever of andere personen op de
onderneming, opzettelijke beschadiging of in ge-
vaar brengen van des werkgevers eigendom, opzet-
telijk zich zelven of anderen op de onderneming
aan gevaar blootstellen, openbaring van technische
geheimen, hardnekkige dienstweigering en grof
plichtverzuim. Dringende redenen voor den assis-
tent zijn o.a. mishandeling of grove belediging dan
wel verleiding tot handelingen in strijd met wet of
zede van assistent of diens gezinslid door den werk-
gever zelf of met diens goedvinden door zijn huis-
genoot of ondergeschikte, grof plichtverzuim, last-
geving tot onverschilligen en onvrijwilligen arbeid
bij een anderen werkgever, ernstig gevaar voor le-
ven, gezondheid, zedelijkheid of goeden naam voor
zover dat niet te voorzien was, onbekwaamheid
tot arbeiden wegens ziekte of andere oorzaak buiten
eigen toedoen. De schadeloosstelling hierboven

bedoeld als vereischt bij opzegging zonder toes-
ming van de wederpartij bedraagt bij contract
bepaalden tijd het loon van den assistent over
aantal maanden aan den afloop van het con-
tract ontbrekend; bij contract voor onbepaalden tijd
loon over vier maanden, tenzij gedurende het
ste jaar van het contract en dan is de maatschap-
loon over het aantal maanden ontbrekend aan
jaar met een minimum van vier maanden. Bij
rechtmatige verbreking van de overeenkomst of
verbreking wegens dringende reden kan de
partij binnen zes maanden de genoemde schade-
stelling eischen vermeerderd met 6 % rente op
een volledige schadevergoeding. Iedere partij
zelfs vóór den aanvang van den arbeid den
verzoeken de overeenkomst te ontbinden
gewichtige reden waartoe behooren behalve
boven omschreven dringende redenen ook
belangrijke verandering in den vermogensstoel-
van een der partijen of in de arbeidsomstan-
heden. De werkgever belooft een boete van
hoogste f 1000 bij indienstneming van een assis-
tent zonder overeenkomst, indien geen exemplaar
van de overeenkomst wordt uitgereikt, bij overtreding
de voorschriften omtrent den proeftijd of om
de verplichte inhoud van de overeenkomst.

Bovenstaande gegevens der assistenten-regeling
zijn ontleend aan de wet zelve. Wat de prak-
tijk daarvan aangaat, vinden wij in het proefschrift
Dr. Boeijsinga enkele verrassende mededeelingen.
B.v. dat het mogelijk is gebleken de regeling
gedeeltelijk na te leven omdat de assistent zich
te zwak gevoelt om alle hem toegekende rechten
te eischen en de werkgever wel eens daarvan
gebruik maakt. Zoo geniet de assistent in strijd
met de overeenkomst slechts twee in plaats van
vrije dagen in de maand. Kort geleden lazen
echter dat de directies aangedrongen hebben
het getrouw toekennen van alle vrije dagen
liefst op de Zondagen. De bedoeling verder van
de regeling dat de assistent na beëindiging van
overeenkomst op werkgeverskosten terugreis
de plaats van aanwerving wordt in de over-
eenkomst genegeerd. Als regel bepaalt men een
terugreis naar het naastbij gelegen spoor- of
wegstation of wel naar Medan. Doch in de prak-
tijk — verklaart de schrijver — is de werk-
gever woonlijk veel milder, nl. geeft hij een gratis
naar Europa bij afloop van de overeenkomst
zelfs bij het verlof om de zes jaren.

Laten wij hopen dat de assistenten-regeling
dra overal in de buitengewesten verlichtend
worden gesteld. Het wil ons toch voorkomen
als die regeling noodzakelijk is voor Sumatra
Oostkust, de urgentie daarvan te meer klem-
overal elders, omdat de bestreden misstand er
niet in mindere mate voorkomt. En die hoop
ven wij voeden trots de wetenschap dat de
van Justitie te Medan heeft beslist dat de
ring der regeling niet met zich medebrengt de

Feuilleton.

Herinneringen van een oud-Ind. officier.

I. De reis naar Indië.

Wie kan zich een weelderiger, gemakkelijker en
zorgeloozer bestaan denken dan dat van een niet
door zeeziekte geplaagden en niet met kleine kin-
deren reizenden passagier aan boord van een mail-
boot, waar geen ruzie heerscht? Als die passagier
maar zorgt om op tijd en behoorlijk gekleed aan de
maaltijden te verschijnen en om niet op verboden
plaatsen te rooken, behoeft hij nergens anders aan
te denken en zich om niets anders te bekommeren;
kan hij slapen, luieren, eten, drinken, lezen, kaart-
ten, kortom, doen en laten, wat hij wil. Als hij maar
het regelmatig gestamp van de machine hoort, dan
is hij gerust, dan weet hij, dat het schip vaart; de
gezagvoerder zal wel zorgen, dat het in de goede
richting vaart en er geen ongelukken gebeuren.
Voor den passagier zijn de dagelijksche zorgen van
het beroep aan den wal achtergebleven; hij kan
volop genieten van de zee, zeelucht en van rust.
Het leven aan boord kan zoo rustig, zoo zenuw-
stillend zijn. En dat was vroeger, toen de schepen
nog niet zoo vol waren en er geen strijke aan
boord was, nog meer het geval dan tegenwoordig.
Niettemin geeft men over het algemeen de voorkeur

aan de nieuwste schepen, die zooveel steviger
het water liggen, die zooveel sneller varen en
veel meer luxe en comfort bieden. Ik voor mijn
kies evenwel boven die weelde de gemeenlijk
reizen met de kleinere schepen van vroeger.
groot schip is te vol; er zijn te veel menschen
men weinig of niet kent en ook niet leert.
Bij het opvoeren van het aantal plaatsen voor pas-
sagiers schijnt de praktische beschikbare ruimte
op de wandeldekken niet evenredig te zijn
breid. Waarschijnlijk hebben de scheepshouwers
niet voldoende aan gedacht, dat als regel een
van het schip of te warm of te winderig is, in
geval de andere zijde overbevolkt wordt en
nog altijd te veel neiging bij de reizigers bestaat
grote dekstoelen mede te voeren, niettegenstaande
de maatschappijen van die praktische opvoering
houten stoelen verhuren. Op mijn laatste thans
telde de eerste 170 passagiers, waaronder 57
en 54 kinderen beneden de 15 jaar. Dat is te
Dan loopen de menschen en kinderen elkander
den weg en vindt men moeilijk een rustig
om te lezen.

Dan was mijn eerste uitreis, een dertig jaar
leden, geheel anders. 't Was in December, dan
de schepen niet vol en het schip, de oude Soemba
was niet een van de nieuwste, zoodat het
eerste klasse passagiers, dames en kinderen
grepen, niet meer bedroeg dan 20. Vijf kind-
slechts. Tegenwoordig zouden vele vrijgezellen
ten om een plaatsje op een schip met niet

C. HOOGENDOORN BOUWT HEERENHUIZEN

op Duinzicht, vrije grond, in prijzen van f 11.500 tot f 25.000
volgens ontwerp van de Architecten VERSCHOOR en VAN DER WEELE

Inlicht.: Directiekeet einde Oostduinlaan en leplan 201, Den Haag: Tel. 15167 en 33227

binding der reeds vooraf door assistenten gesloten overeenkomsten (verzameling van N.-I. rechtspraak en rechtsliteratuur, door Mr. J. Duparc. Derde ver- volg 1920—1924).

Het hierboven in de tweede plaats genoemde werk van Mr. Hart (106 blz.) bevat den omstandig en duidelijk toegelichten tekst der wettelijke regeling van het arbeidscontract voor Ned.-Indië (Ind. Stbl. 1922, no. 335), vooral bestaande in de vervanging van de art. 1601 t/m 1603 van het Burgerlijk Wet- boek voor Ned.-Indië door de nieuwe artikelen 1601, 1601a t/m ij, 1602, 1602a t/m z, 1603 en 1603a t/m z, geldend in hoofdzaak voor Europeanen in ge- heel Ned.-Indië (ook Japanners, Amerikanen, Aus- traliërs, Zuid-Afrikanen en personen van Europee- sche afkomst), met uitzondering van de werkne- mers in Overheidsdienst, de schippers, officieren en schepelingen van zeeschepen, terwijl in Suma- tra's Oostkust, Atjeh en Tapanoeli, waar de bizon- der assistenten-regeling toegepast is, weinig be- hoeft zal blijken te bestaan. Wij laten hier onbe- handeld de vraag of ieder niet uitgesloten Neder- landsch arbeider in Ned.-Indië gezegd kan worden dienstbetrekking te staan tot een werkgever, dus onder deze wet te vallen. Van deze wettelijke rege- ling, die 1 Januari l.l. in werking trad, geven wij het volgend zeer beknopt overzicht aan de hand van Mr. Hart's boek.

De aandacht zij er dadelijk op gevestigd, dat de bepalingen niet dwingend zijn; partijen beslissen zelf of zij daarvan al dan niet gebruik zullen ma- ken en is een overeenkomst aangegaan, dan moet de eene partij zelf zorgen dat de andere ze nakomt door haar desverreicht in rechten aan te spreken. De wet verschaft de middelen om recht te krijgen, stelt rechten en verplichtingen vast die de rechts- positie van partijen in evenwicht brengen, be- schermt wel deels den werknemer 's economisch zwakkere, doch bedoelt niet diens materiele po- sitie te verbeteren; zij bepaalt b.v. niets omtrent loonpeil, arbeidstijden en aard van den arbeid. De overeenkomst wordt mondeling of schriftelijk ge- sloten, in het laatste geval op kosten van den werk- gever. Ook de gewone aanstellingsbrief met arbeids- voorwaarden is een overeenkomst indien de werk- nemer ze voor accoord teekent. Tenzij de man voor- af zich daartegen verzet heeft kan ook de gehuwde vrouw een contract aangaan en kan zij dan zonder bijstand van haar man alle handelingen daaruit- volgende verrichten, ook in rechten verschijnen en over haar loon beschikken. Hetzelfde is het geval met een minderjarige na machtiging van zijn wet- telijke vertegenwoordiger en is hij dan gelijk- gesteld aan een meerderjarige, behalve ten opzich- te van het loon wanneer zijn vertegenwoordiger dat zelf wenscht te ontvangen. Echtgenooten kunnen onderling geen overeenkomst sluiten. Een regle- ment van den werkgever verbindt den arbeider slechts na diens schriftelijke instemming en ont-

vangst van een exemplaar en nadat het ter inzage voor een ieder is gelegd op het kantoor van het plaatselijk bestuur. Stemt de werkmán niet in met een nieuw of gewijzigd reglement dan kan hij bin- nen vier weken de ontbinding van zijn contract aan den rechter verzoeken. Het loon van niet bij den werkgever inwonende arbeiders kan worden vast- gesteld in geld, voedsel, levensbehoeften (geen al- cohol of opium), verlichtings- en stookmiddelen, dienstkleding, gebruik van grond, weide, stalling of gereedschappen, door den werkgever betaalde door derden verrichte diensten, gebruik van wo- ning, vrije geneeskundige behandeling ook van het gezin, vrije beschikking over bedienden, vervoer- middel of paarden, verlofsbezoldiging, vrij vervoer naar de plaats van herkomst of naar en van de plaats van verlof. Indien geen loon is vastgesteld wordt het plaatselijk gebruik gevolgd. De werkgever kan in overeenkomst of reglement boeten vaststellen, welke niet ten eigen bate strekken. Hij mag in con- tract of reglement den meerderjarigen werknemer beperken in zijn vrijheid om na het eindigen in der minne der dienstbetrekking op zekere wijze werk- zaam te zijn (wering van concurrentie), doch de rechter kan die beperking opheffen. De werkgever moet het loon geregeld uitbetalen voor zoover de bedongen arbeid is verricht, doch wordt he' ook ge- durende betrekkelijk korten tijd toegekend bij ziek- te of ongeval niet aan eigen schuld te wijten, bij verhindering wegens dringende familie-aangelegen- heden of wegens de vervulling van door de Over- heid opgelegde verplichtingen, dan wel indien de werkgever in gebreke is gebleven werk op te dra- gen door eigen schuld of toevallige verhindering. Indien het loon geheel of deels verband houdt met gegevens uit de boekhouding blijkend, dan mag iedere arbeider afzonderlijk mededeeling van die gegevens verlangen, tenzij in contract of reglement is bepaald dat de mededeeling geschiedt aan een bepaald aantal arbeiders of aan één of meer des- kundigen door de arbeiders schriftelijk aan te wij- zen. De mededeeling geschiedt onder verplichting tot geheimhouding tegenover buitenstaanders, ten- zij in een rechtsgeding. Het dag-, week- of maand- loon wordt uitbetaald telkens na afloop van dien termijn, het loon op langeren termijn telkens na drie maanden en hangt het loon af van gegevens uit de boekhouding dan ten minste éénmaal 's jaars, tenzij in overeenkomst of reglement een nog latere uitbetaling is bepaald. Van het loon kan worden afgehouden de aan den werkgever ver- schuldigde schadevergoeding of boete, de vrijwillige fondsenbijdrage, de huur van woning, grond of gereedschap, de prijs van door den werkgever ge- leverde levensbehoeften, de voorschotten, verhaal- bare kosten van verpleging en geneeskundige be- handeling. Inwonende arbeiders hebben recht op den tijd van vervulling van hunne godsdienstplich- ten en voor ontspanning op de wijze als de over- eenkomst of het plaatselijk gebruik aanduidt. De werknemer is des Zondags vrij, tenzij het tegen-

nauwelijks hun naam kent; dezulken zijn voor U nog meer een vreemde dan iemand, die eenige uren met U in dezelfde spoorwegcoupé heeft gereisd.

De samenstelling van de équipage was toen veel eenvoudiger dan die in de tegenwoordig varende luxe-hotels. Aan boord van de Soembing was geen administrateur, geen restaurateur, ja zelfs geen coiffeur en geen waschaas. Gewoonlijk waschte een der matrozen of kwartiermeesters het goed en moest men, als de haren te lang werden, de hulp inroepen van een der soldaten van het detachement. (Destijds bracht vrijwel ieder uitvarend mailschip een detachement onder geleide van twee of drie officieren over en hadden de gezagvoerders en scheepsdoctoren, die eene vastgestelde vergoeding kregen voor iederen behoorlijk overgebrachten mili- tair, daaraan een aardig voordeeltje.)

Die waschbazen en barbiers waren in den regel rechte beunhazen; l.g.n. leerden in dienst wel ver- der de kunst aan, begonnen dan eerst hunne mak- kers en de officieren, op kleine plaatsen ook de burgerij te scheren en te knippen om na afloop van hun militair verband zich in een der steden als coiffeur te vestigen en soms rijk te repatriëren. Maar aan boord waren de passagiers meestal nog de proefkonijntjes. Dat ondervond een veertig jaar geleden een jong rechterlijk ambtenaar, die zich op zoo'n schommelend schip liever niet zelf scheerde (veiligheidscheermessen bestonden toen toch niet) en had laten vragen, of er bij het detachement geen barbier was. De man, die de vrijmoedigheid had

VERZEKERT UW RIJWIEL

bij de

's-Gravenhaagsche Rijwielverz.-Mij.

Conradkade 56

Den Haag

5417

Premie 3 pCt. der waarde
(Minimum f 3.—)

Aanbevolen voor Leden van „Oost en West” en Repatriëerenden - Tel. 34485

P. DE HAAN - Voorburg-Veur

Stoom-, Wasch- en
Strijkinrichting

LOOIERSLAAN 2
TELEFOON: LEIDSCHENDAM 45

HERMAN MIDDENDORP

HET ZWARTE VENSTER

MET BANDVERSIERING VAN JOH. L. TER VEER.

Ingenaaid f 3.25, gebonden f 4.50.

„... Middendorp heeft den waren toon getroffen. Nergens hindert ons een valsch geluid. Hij is noch sentimenteel, noch stoort ons een te realistische uit- weiding of noodeloze mooi-schrijverij.”

Frits Lapidoth in *De Nieuwe Courant*.

„... Hoe dan ook, dit boek van Herman Middendorp is moeilijk te vergelijken met de hedendaagsche literaire verschijningen. Het is geen psychologische roman, ge- lukkig niet, en het is wat zuiverheid van geest betreft, bijna niet aan te nemen als een schepping van dezen tijd”.

Johan Koning in *De Inatsche Courant*.

Uitgave v. d. N.V. „ADI POESTAKA”, Den Haag

JOCHUM's Detective-, Recherche- en Informatie-Bureau

'S-GRAVENHAGE

Toussaintkade 34 Telefoon 31821

AMSTERDAM

Bosboom Toussaintstraat 33 - Telefoon 26091

Onderzoek op elk gebied

Particuliere Informatiën (speciaal zedelijk en moreel gebied), Levensloop van personen, enz.

Verbindingen met alle groote steden der wereld

Relatie: Speciaal eerste klas Families
Streng discreetie

Correspondentie Nederl., Duitsch, Engelsch, Fransch, Italiaansch, Russisch en Esperanto.

5319

JOH. TOET - 's-GRAVENHAGE

Comestibles - Delicatessen - Kruidenierswaren
AERT VAN DER GOESSTRAAT 34 - TELEFOON 51561

INDISCHE INGREDIENTEN
Special. in Fijne Vleeschwaren, Kook, Bisquit, Chocolate

**CHRISTELIJK LYCEUM
TE HAARLEM**

Gevestigd: EMMAKADE 43

Afdelingen GYMNASIUM,
H.B.S. met 5-jarigen cursus en
Economisch Litteraire H.B.S.

MODERN INGERICHTE SCHOOL
PROGRAMMA op aanvraag bij den Rector
Ir. W. VAN DORP

BURGERS' FOTOHANDEL

STEENSTRAAT 84 . ARNHEM.

EN GROS EN DETAIL

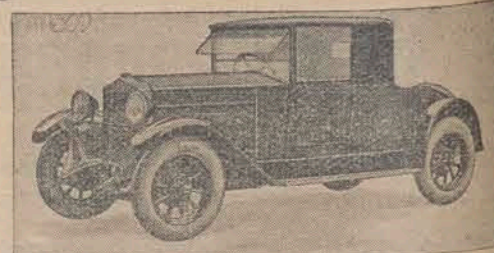
- Tropencamera's, 9 x 12, dubbelbodern uitteuk, voor platen en filmpacks, hoogfijn gepolijst, zwaar koper beslag, geel leder balg, koperen chassis in étui, dubbel anastigmat, f: 4.5 in compur ad f 85.- per stuk.
 - Prima metalen Tropencamera's, 9 x 12, dubbel bodern uitteuk, voor platen en filmpacks, dubbel anastigmat, f: 5.4 met 3 chassis in etui ad f 45.- per stuk.
 - Metalen Tropencamera's, 9 x 12, tandradinstelling E. R. applanat f: 7.2 ad f 17.50 per stuk.
 - Prima Klapcamera's, 9 x 12, met 2 chassis, applanat f: 8 ad f 9.75 per stuk.
 - Filmpack Chassis, 9 x 12, ad f 1.60 per stuk.
 - Cassetten, 9 x 12, ad 55 cts. per stuk.
 - Automatische Ontspanner voor moment ad f 3.25 p. st.
 - Automatische Ontspanner voor tijd en moment f 6.- p. st.
 - Metaal Stativen, 4-deelig, f 3.50 per stuk, 5-deelig f 4.50 per stuk, 7-deelig f 5.75 per stuk. alle prima koper.
 - Ledertassen, 9 x 12, krokodilpersing fluweel gevoerd, ad f 5.25 per stuk.
- Verder AGFA Filmpacks en Rollfilms, etc.
Conditie: 1/2 bij bestelling, 1/2 onder rembours.
Verpakking 3 pCt. der factuurwaarde.
Bij Engrosafname reductie.

AGENTSCHAP FIAT:

GARAGE KINSBERGEN

BONDS BOXENGARAGE A.N.W.B.

NIEUWSTRAAT 59 — APELDOORN

deel is bedongen, doch ook dan geniet hij 52 vrije dagen 's jaars, terwijl minderjarigen de gelegenheid moeten hebben lessen te volgen in inrichtingen voor godsdienst-, voortgezet-, herhalings- of vakonderwijs. Het bedrijf behoort de werkgever zoodanig te regelen, dat de werkmán op redelijke wijze beschermd wordt tegen gevaar voor lijf, eerbaarheid en goed op straffe van schadevergoeding aan den arbeider, en bij doodelijken afloop aan diens gezin, tenzij sprake is van overmacht of van grove schuld van den arbeider zelf. Bij ziekte of ongeval van een inwonenden arbeider zorgt de werkgever gedurende zes weken voor behoorlijke verpleging en geneeskundige behandeling, tenzij daarin op andere wijze is voorzien. De kosten zijn verhaalbaar, doch wat de eerste vier weken betreft alleen in het geval van opzet, onzedelijkheid of verheimelijking van een lichaamsgebrek. De voorschriften omtrent de afgifte van een getuigschrift zijn dezelfde als hooger reeds vermeld bij de assistenten-regeling. De arbeider is niet alleen verplicht den bedongen arbeid naar zijn beste vermogen te verrichten, doch zich daarbij te gedragen naar de voorschriften van den werkgever ter bevordering der goede orde, binnen de perken van wet, overeenkomst, reglement of usance; derhalve te handelen als een goed arbeider in dezelfde omstandigheden behoort te doen. De dienstbetrekking voor bepaalde tijd aangegaan en zonder tegenspraak daarna voortgezet wordt geacht met denzelfden termijn te zijn verlengd tot een maximum van één jaar. Die voor onbepaalde tijd eindigt door opzegging tegen den dag vooraf overeengekomen dan wel door het gebruik aangewezen of tegen iederen dag. De opzegtermijn is gelijk aan den tijd tusschen twee opeenvolgende uitbetalingen van het loon. Is het loon bij de maand of langer vastgesteld, dan is de opzegtermijn gelijk aan den tijd tusschen den opzeggingsdag en den laatsten dag der daaropvolgende maand, een en ander tenzij anders wordt bedongen. De dienstbetrekking eindigt door den dood des arbeiders, niet des werkgevers, tenzij anders is overeengekomen, doch de erfgenamen van den werkgever zoowel als de arbeider kunnen een contract voor bepaalde tijd opzeggen. Indien een proeftijd is bedongen, die dan maximaal drie maanden duurt, is opzegging ten allen tijde mogelijk. De andere wijzen van beëindiging der dienstbetrekking zijn dezelfde als hierboven aangeduid bij de assistenten-regeling, ook voor wat betreft de dringende en gewichtige redenen, nochtans met dit onderscheid, dat bij de algemeene arbeidsovereenkomst is bepaald dat de dienstbetrekking aangegaan voor langer dan vijf jaren of voor den duur van het leven van een bepaalden persoon, door den arbeider na vijf jaren kan opgezegd worden met een opzeggingstermijn van zes maanden. De schadeloosstelling die de wet toelaat te eischen bedraagt bij een dienstbetrekking voor onbepaalde tijd het loon over den opzegtermijn, bij een voor bepaalde tijd het loon over den tijd aan den afloop van het con-

tract ontbrekend.

Daarmede is de algemeene regeling van de arbeidsovereenkomst in hoofdtrekker weergegeven. Thans volgen enkele aantekeningen, zooals Mr. Hart die maakt, omtrent de uitlegging.

Daar een goed arbeider moet medewerken den geregelden gang van zaken te bevorderen, zal hij wel eens een ander mans werk moeten doen bij verhindering van een mede-arbeider, doch kan hij niet in een andere branche van het bedrijf worden tewerkgesteld onder een mede-employé van lagere rang. De omstandigheden en het gebruik geven den doorslag. Boete heffen kan noodzakelijk zijn in het belang van hygiëne of veiligheid al zindelijkheid bij voedsel fabricatie of het niet-rooken in steenkolenmijn of meubelfabriek, terwijl de boeten bestemd kunnen worden voor ziekenfonds of gratificaties. Fooien vallen niet onder het begrip loon, wel tantième, gratificatie en pensioen, indien bedongen bij de overeenkomst, zoo ook het onderwijs dat een volontair gratis geniet. Of het loon al dan niet uitbetaald moet worden en wie de risico moet dragen indien de overeenkomst niet nageleefd kan worden door overmacht zijn vragen, die — zooals de schrijver uiteenzet — niet altijd even gemakkelijk te beantwoorden zijn en doet hij dan ook geen poging daartoe. De bevalling van een arbeider wordt beschouwd als ziekte, zoodat de loonbetaling niet ophoudt; betreft het echter een ongehuwde moeder dan beslist de rechter. Het uitbetalen van loon gedurende korten tijd bij arbeidsverhindering wegens vervulling van plichten door de Overheid opgelegd geldt niet het ondergaan van gevangenisstraf of hechtenis, evenmin de militieplicht.

Of op Java en Madoera de werkgevers en werknemers al dan niet een ruim gebruik zullen maken van deze voorschriften?

Mr. Hart laat zich daarover niet uit, alleen verklaart hij, „dat de bestaande bepalingen en usances in de suikerindustrie bij de invoering van de wettelijke regeling van het arbeidscontract weinig verandering zullen behoeven te ondergaan”

H. G. HEIJTING.

Van Week tot Week.

Dinsdag 15 tot Maandag 21 Februari.

Onze taak in Nederl.-Indië. Den 16en dezer heeft de heer J. L. Vleming Jr. voor de Haagsche federatie der Sociaal-Democratische Arbeiderspartij een voordracht gehouden over „Onze taak in Nederl.-Indië”. (Kort verslag in het „Vaderl.” van 17 Febr. Avondbl. A; uitvoeriger in „N.R.Ct.” van dien datum, Ochtendbl. B.)

Het communisme in Indië. De heer L. J. M. Feber, oud-lid der Tweede Kamer, heeft den 18en dezer te 's-Hertogenbosch een voordracht gehouden over: Indië en het communisme. Beveiliging van de ontwikkeling van Indië.

en een der oudere luitenants meer voorliefde had voor het edele whist spel, werden drie onzer al spoedig gevangen om met hem te spelen. Gelukkig maakte hij zich niet al te boos, als wij het spel nog te veel als spel en te weinig als ernst opvatten. Later heb ik in dat opzicht wel andere ervaringen opgedaan, onder anderen, toen ik als eenig onge-trouwde luitenant in een klein garnizoen ingevolge printah aloes van den korpscommandant met hem een kolonel van de marine en den havenmeester moest ombernen, de majoor een mooi kleinje dacht te spelen ik hem (niet opzettelijk) tien kaarten had gegeven en hij lekker het spel moest betalen.

Behoudens een genoeglijk, huishoudelijk Sinterklaasfeest gebeurde er vóór Perim niets bijzonders. Toen kwam echter de groote verrassing; op dat onherbergzame rotseilandje zouden plotseling zooveel passagiers embarkeeren, dat het geheele schip vol geraakte. Insteede van de driepersoonshut, die ik voor mij alleen in gebruik had, moest ik met twee anderen, gelukkig twee collega's van de Academie, samen een hut deelen. Wat was er gebeurd op Perim? De oude Conrad, die een week voor ons uit Nederland was vertrokken en zijn laatste reis zou maken, had kort na het uitvaren van de haven de krukas gebroken. De kapitein was er wel in geslaagd op eigen kracht naar de haven terug te keeren, hetgeen een mooi staaltje van Nederland-sche zeemanskunst moet geweest zijn, maar de reis kon niet verder worden voortgezet en zoodoende

om zich als zoodanig aan te bieden, kerfde echter zijn patient zoo geweldig, dat deze nijdig vroeg, of hij wel eens meer iemand had geschouwen en toen ten antwoord kreeg: „Neen, mijnheer, alleen maar den gek.”

In dien tijd werd aan boord nog niet met zoet water gewassen. Had men de onvoorzichtigheid om bijv. een mooi flanellen sportcostuum bij den kwartiermeester (matroos) in den wasch te geven, dan ontving men het totaal gekrompen en bedorven en kon men er in Indië niet meer mede geuren.

Van een slijkje aan boord was in den ouden tijd uiteraard ook geen sprake. Hadden de passagiers eens zin om te dansen, dan geschiedde zulks op de tonen van een gramfofoon of van een harmonica, bespeeld door een der matrozen of soldaten, indien men het trof op die van een viool. Over het algemeen was de animo om te dansen toen veel minder dan tegenwoordig. Het walsen op die schommelende kleine schepen was op zich zelf al een kunst en de muziek was ook niet bijzonder goed. Ook kende men toen nog niet het tegenwoordig aan boord als regel toegepaste middel om een gladden dansvloer te verkrijgen zonder door kaarsvet, was of iets dergelijks het dek te bederven, te weten... haver-mout. Ook was er onder die oudere kapiteins nog een enkele, die niet gaarne zag, dat er gedanst werd, omdat vroeger wel eens een schip een ongeluk had gekregen terwijl de passagiers dansten.

Het voornaamste tijdverdrijf aan boord was kaarten. Aangezien wij jongeren niet konden ombernen

VERSCHEENEN:

NOTO SOEROTO

NIEUWE FLUISTERINGEN

(IN RHYTHMISCH PROZA)

MET PORTRET VAN DEN DICHTER

BANDVERSIERING VAN IR. G. FRIEDHOFF, ARCH.

Gedrukt op Oud-Hollandsch papier en genummerd van 1-500.

Alleen gebonden verkrijgbaar.

Prijs f 3.50.

Reeds bij het verschijnen als bijdragen in *Oedaya* schreef *Het Vaderland*: — „die zich in vorm en wezen volkomen harmonisch aansluiten bij de vroeger door Noto Soeroto gepubliceerde Fluisteringen van den Avondwind, en deze dikwijls nog overtreffen in innigheid van toon, rijpheid van klank en diepte van zuiver gevoel.” —

Uitgave v. d. N.V. „AL-POESTAKA”, en Haag

DE VRIJE SCHOOL

Gevestigd VAN SPËYKSTRAAT 46

'S-GRAVENHAGE

LAGER ONDERWIJS EN OPLEIDING TOT HOOGER ONDERWIJS

volgens nieuwe paedagogische inzichten.

5244

Spreekuur dagelijks van 11.30 tot 12.30 uur of na voorafgaand overleg

De teekmethode-Adolf. Volgens de „N.R.Ct.” van 17 Febr. (Ochtendbl. B) heeft de heer R. Adolf, ambtenaar van den Handenarbeid aan het Dep. van Onderwijs en Eeredienst in Ned.-Indië, voor het Nederl. Jeugdlerdersinstituut zijn methode voor teeken- en handenarbeid-onderwijs uiteengezet, waarmede hij in Indië veel succes heeft gehad. Alleen op Java zijn 300 scholen waar zijn systeem is ingevoerd. (Nadere bijzonderheden bevat genoemd Nr. van de „N.R.Ct.”).

Onderzoek naar de oorzaken van de onrust op West-Sumatra. Batavia, 15 Febr. (Aneta) ¹⁾. Aan de heeren A. J. Hamerster, onderhoofd der afdeling bestuurszaken der buitengewesten; prof. dr. B. J. O. Schrieke, hoogleeraar in de sociologie en volkenkunde aan de Rechts-hoogeschool te Batavia; W. Groeneveldt, assistent-resident van de afdeling Soembawa (Bima); mr. H. Fievez de Malines van Ginkel, controleur ter beschikking; C. L. van der Plas, controleur ter beschikking in de residentie Bali en Lombok, en Darwis Gelar Datoek Madjolelo, demang van Manindjau, is, onder leiding van den resident van Padang, opgedragen een onderzoek in te stellen naar de oorzaken van de onrust onder de bevolking ter Westkust, ook afgescheiden van de jongste ongeregelheden.

De reis naar Ned.-Indië. De heer W. J. Giel, gep. kolonel van het O.-I. leger, heeft den 16en dezer voor de Vereeniging Nederlandsch Fabrikkat te 's-Gravenhage eene voordracht met lichtbeelden gehouden over de reis naar Ned.-Indië voorheen en thans.

De interneering van communisten. Batavia, 16 Febr. (Aneta). Tot dusver zijn 170 personen uit West-Java voor interneering voorgedragen. Over het lot van 39 is reeds beslist. — Twee en twintig communisten uit het Semarangsche zijn geïnterneerd.

Verkiezing Volksraad. Batavia, 18 Febr. (Aneta). Bij de verkiezingen van den Volksraad is gekozen voor den kieskring Oost-Sumatra de heer Maharadja Soangkoe Pongfirman te Tandjong Balei.

Onderscheidingen. H. M. de Koningin heeft benoemd tot commandeur in de Huisorde van Oranje Prof. J. C. van Erde, hoogleeraar aan de gemeentelijke universiteit te Amsterdam.

Bij Kon. Besl. is benoemd tot ridder in de Oranje-Nassauorde de heer A. H. Jacobs, referendaris bij den Raad van Ned.-Indië.

Mr. C. de Wijs †. Op den leeftijd van 31 jaar is overleden Mr. C. de Wijs, voorzitter van den Landraad te Bangkalan (Madoera).

De ontwikkeling der Statistiek in Indië. Voor de Vereeniging van Ambtenaren bij het Binnenl.

¹⁾ De tekst der Aneta-telegrammen is ontleend aan het „Vaderl.”.

moesten de passagiers op dat warme, kale steenachtige eiland met dien éenen boom de volgende Nederlandsche schepen afwachten, die ieder een gedeelte van hen zouden overnemen. De jongelui, die een zware noodhavenverzekering hadden gesloten en geen kans liepen hun betrekking te verliezen, als zij te laat in Indië aankwamen, bleven het lang op het eiland, waar zij ten slotte met zeilen en visschen nog aardig den tijd wisten zoek te brengen. Later vernam ik nog van hen als een staaltje van Engelsche vormelijkheid, dat de aldaar wonende bestuursambtenaar op een goeden dag in zwarte jas door de zonnehitte kwam aanwandelen om hen een bezoek te brengen.

En zoo ontmoette ik op een kolenschuit te Perim de middelen van negers, die ons tandenpoetshoutjes hadden verkopen, een collega, van wien ik veertien dagen tevoren in Amsterdam aan het Centraalstation hartelijk afscheid had genomen. Later hoorde ik een zeldzaam staaltje van onverschilligheid, door hem bij gelegenheid van de schipbreuk betoond.

Als detachementscommandant was een kapitein aan boord met een talrijk kroost. Op een van die mooie maanavonden, waarvan men nergens zoo heerlijk kan profiteren als aan boord van een schip, wanneer men zoo neiging krijgt om zijn hart voor elkander uit te storten en eeuwige vriendschapsbanden denkt te sluiten, een van die avonden, waarop zoo menig scheepsengagement is gesloten, zaten de jongelui met dien kapitein te praten

Bestuur in Ned.-Indië te 's-Gravenhage heeft de heer J. van Gelderen, hoofd van het Centraal Bureau voor de Statistiek in N.-I., een lezing gehouden over de ontwikkeling, alsmede het nut en de mogelijkheid der Statistiek daar te lande.

Sumatra's Westkust nog niet tot rust gekomen. Padang, 19 Febr. (Aneta). — Verborgen in het struikgewas bij de Emmahaven zijn 29 bommen gevonden. Twee havenkoelies zijn gearresteerd; zij bekenden de bedoeling gehad te hebben de magazijnen van de Bataafsche in de lucht te doen vliegen. Tevens is gearresteerd een werkmans van de werkplaatsen van de spoor, die bekende, dat hij 50 bommen ontvangen had van den gearresteerden leider Pakihtaher.

In het Padang Pandjangsche zijn 9 bommen gevonden, benevens 270 klewangs, die in den grond verborgen waren.

Intree-rede van Prof. L. van Vuuren. Den 21en dezer heeft Prof. L. van Vuuren zijn ambt aan de Universiteit te Utrecht aanvaard met een (in druk verschenen) rede: Het wereld-rythme in Oost-Azië en het aangrijpingspunt van het communisme in West-Java.

Gecommitteerde voor Indische zaken. Het ligt in de bedoeling, dat de heer T. van Voorthuysen, chef van de vierde en vijfde afdeling van het ministerie van koloniën, zal worden benoemd tot gecommitteerde voor Indische zaken aan het departement van koloniën, nadat een wetsontwerp tot wijziging van de Indische begroeting voor 1927, betreffende de instelling van deze functie, zal zijn aangenomen — (N.R.Ct.).

Examen Landbouwhoogeschool Wageningen. Geslaagd voor het ingenieursexamen koloniale landbouw de heer J. B. Scheltema.

Mr. C. de Roon Swaan. Bandoeng 16 Febr. (Aneta). Volgens de Preangerbode repatrieert de vice-president van het Hooggerechtshof, mr. C. de Roon Swaan in April.

Het wegeenvraagstuk in Ned.-Indië. Over dit onderwerp heeft de oud-directeur van B.O.W. in N.-I., Ir. P. J. Olt de Vries den 18den dezer in het Indisch Genootschap te 's-Gravenhage eene voordracht gehouden. (Overzicht in „N.R.Ct.” van 19 Febr., met verbetering in het Nr. van 20).

Tegen interneering en tegen de doodstraf. Den 19en dezer heeft te Amsterdam een vergadering plaats gevonden, waarin na een bespreking van de interneeringsmaatregelen in Indië, die algemeen afgekeurd werden, een comité is samengesteld. Dit comité, bestaande uit de heeren mr. S. de Jong, ds. P. Eldering, dr. H. Huges, Is. Querido en mevrouw E. Koch-Wimmers, kreeg de opdracht, namens en met hulp der aanwezigen de actie voor de geïnterneerden verder te voeren.

en kwam het gesprek op schipbreuken en op de zorg van een vader van een groot gezin om al zijn kinderen te redden. Toen boden de jongeren edelmoedig aan om elk eenige kinderen voor hunne rekening te nemen, ingeval er iets zou gebeuren. Dat was kort vóór Perim. En ziet, op een morgen werden zij plotseling wakker en bemerkten zij dat het schip stil lag en vol stoom was. Buiten de hut gekomen, ontmoetten zij een van de jongere scheeps-officieren, die op hun navraag in zijn zenuwachtigheid verklaart: „Het schip is zinkende,” hetgeen achteraf bleek in het geheel niet het geval te zijn. Maar dat wisten zij toen nog niet, zoodat zij weg snelden om hunne belofte tegenover den detachementscommandant gestand te doen. Hun weg voerde door de eetzaal, waar een lekker ontbijt stond te wachten, waarop de oudste van de beide tweede luitenanten tegen zijn collega zeide: „Zeg, Jan, je kan nooit weten, hoe lang dit grapje kan duren; laten wij eerst een stukje gaan eten.” En alsof er volstrekt geen kou aan de lucht was, zette hij zich aan het ontbijt.

Als twee groepen mensen, die tevoren elk een tijd lang tezamen op een beperkte ruimte zijn geweest, plotseling bij elkander worden gevoegd, valt er wederzijds eenige vooringenomenheid en afscheiding te merken. Dit was ook op de Soembing het geval. Geleidelijk sleet dit echter. In goede harmonie werd de reis voortgezet, achtereenvolgens werden Padang en Tandjong Priok bereikt zonder

DANSSCHOOL „DUINOORD”

De Heer en Mevrouw BROK
ARCHIMEDESSTRAAT 64 - TEL. 37007
DEN HAAG
Gevestigd sedert 1912

Prive-Lessen

voor elken leeftijd, dagelijks en op ieder gewenscht uur a f 2.50 per lesuur; 2 personen f 3.50. Vanaf heden dagelijks inschrijving van nieuwe leerlingen voor den Voorjaars-Cursus.

TEHUIS VOOR KINDEREN

Degelijk, liefderijk tehuis aangeboden in onderwijzersgezin aan kinderen (ook jongere). Zorg voor algeheele opvoeding, toezicht op school- en huiswerk, eventueel ook muzikale leiding (dipl. Toonkunst). Groot ruim huis. Adressen voor inlichtingen desgewenscht ten dienste.

Conditie f 80.— per kind per maand

Adres: H. K. LENSTRA, Hoofdweg 53, A'dam.

WANNEER U PERIODIEKEN

wilt uitgeven, wendt U dan tot ons. Wij zijn daarvoor speciaal ingericht en kunnen derhalve voor

goede en tijdige aflevering

zorg dragen - Desgewenscht verzorgen wij mede voor U de

Administratie en Expeditie

Onze rotatiepersen staan gereed voor Uw GROOTE OPLAGEN, onze prima snelpersen voor die tijdschriften waarbij het vooral op KUNSTDRUK aankomt

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN

NOBELSTRAAT 20 - DEN HAAG - TEL. 11987

Van onze Adverteerders

Hierdoor willen wij gaarne de aandacht van onze lezers vestigen op het liefderijke en aangename tehuis, hetwelk de Heer en Mevrouw Lenstra, Hoofdweg 53, Amsterdam, bieden aan kinderen, wier ouders voor korteren of langeren tijd in Indië of buitenland moeten vertoeven.

Aangezien de beide echtgenooten nitstekende paedagogen zijn, kan men ervan verzekerd zijn, dat de kinderen een goede en degelijke opvoeding ontvangen. tevens wordt toezicht gehouden op de studie en het huiswerk gecontroleerd.

Kinderen met muzikalen aanleg kunnen hier hun talenten verder ontwikkelen, aangezien Mevr. Lenstra een ervaren muziekleerares is. Opleiding Toonkunst. Het huis is op goeden stand gelegen, heeft ruime frische kamers en is niet te veraf van verschillende inrichtingen van onderwijs.

Voor verdere bijzonderheden leze men de annonce in dit blad.

ONZE VERGROTINGS NAAR OUDE FOTO'S ZIJN IN GEHEEL INDIË BEKEND
 VRAAGT PRIJSOPGAVE BIJ
C. J. L. VERMEULEN
 TOUSSAINTKADE 20 DEN HAAG

Zang, Hygiën. spreken

Declamatie - Ademgymnastiek
 Behandeling van spraakgebreken

HENRIETTE J. ALMA

Gewezen assist. van Jeanne van Oldenbarnevelt, Berlin.
 Spreekuur DINSDAGS en VRIJDAGS 1 tot 2.

Sweelinckstraat 185 - 's-Gravenhage

Aanbevelingen van H.H. Doktoren.

5076

wijs onderricht" lafenis worde gegeven, gedurende de periode van overgang, en worde voorbereid tot nieuwen bloei, als de tijd daarvoor is gekomen?"

Wie op deze vragen niet anders dan een bevestigend antwoord kan geven, zal zeker, evenals wij, met groote belangstelling ook de verdere deskundige uiteenzettingen volgen, welke de heer Teillers geeft, hoe hij zich een instelling denkt. Hierop komen wij de volgende week terug, daar ons thans de plaatsruimte daartoe ontbreekt. In elk geval zijn wij het volkomen met zijne slotwoorden eens:

"Alleen het allerbeste is goed genoeg!"
(Wordt vervolgd).

Persoverzicht uit de Indische Bladen.

I. UIT DE EUROPEESCHE PERS.

De doodvonnissen.

De Deli-bladen vestigen de aandacht op hetgeen de *Java-Bode* (6, 8, 14, 17 en 18 Jan.) schrijft over de doodvonnissen. Geheel Ned.-Indië wacht met spanning af wat de Landvoogd zal doen ten aanzien van de doodvonnissen, die door den rechter in verband met den opstand op Java zijn uitgesproken. Van verschillende zijden wijst men er op, dat het niet uitvoeren van deze vonnissen bij een volgend oproer het doodvonnis zal beteekenen voor menig rustig Europeaan of Inlander, die het Gezag schraagt en aan de zijde der Regeering staat. De *Java-Bode* heeft nu, naar aanleiding van het berusten der veroordeelden in hun vonnis, eens geïnformeerd wat daarvan de oorzaak kan zijn. En het blad vernam daarop het volgende antwoord: Blijkens uitlatingen van de ter dood veroordeelden zelve rekenen zij er stellig op, dat het doodvonnis niet voltrokken wordt. Dit is de voornaamste reden van hun berustende afwachting. Zij hebben lachend verklaard, dat de Landraad hen maar voor de mop tot de doodstraf had veroordeeld. Er bestond immers geen doodstraf meer. Nu ja, er werd nog wel altijd mee gedreigd, als je niet de waarheid zei, maar van toepassing van deze straf kan geen sprake meer zijn. Het was — vonden zij — zelfs vreemd, dat de Landraad, die met het uitspreken van het doodvonnis feitelijk buiten zijn boekje gegaan was, niet op zijn vingers was getikt hiervoor....

De hierboven opgeteekende mededeelingen, rechtstreeks afkomstig uit den kring van de beklagden, of uit dien van hun naaste familieleden, typeeren wel de opvattingen in de kampong ten aanzien van de toepassing van het zwaarste middel dat onze strafwet kent. Het zal nog wel eenigen tijd duren alvorens *ambtshalve* voor de ter dood veroordeelde gestraften gratie is gevraagd. Door de berusting der beklagden in het vonnis is de behandeling voor den Raad van Justitie alvast uitgeschakeld en behoeft deze langdurige étappe op den weg der gratieverleening niet te worden afgelegd. Het Hof, dat eveneens ten aanzien van de gratieverleening advies geeft, pleegt steeds gratieverleeningen nauwkeurig in overweging te nemen en van verschillende kanten te bekijken, hetgeen natuurlijk geruimen tijd vordert. Of nu in dit speciale geval, waar het de communistiche misdadigers geldt, ten aanzien van wie herhaaldelijk door de Regeering verklaard is, dat op de strengste wijze tegen hen zal worden opgetreden, het Hof ertoe te bewegen zal zijn den gewenschten bekwamen spoed te betrachten en van zijn gewoonte in dit opzicht af te wijken, valt te betwijfelen. Ons hoogste rechtscollege zal zijn tradities getrouw, uitsluitend letten op den loop van het recht... en zoo zal de publieke opinie nog wel eenigen tijd in spanning moeten afwachten, wat er ten aanzien van het voltrekken der doodvonnissen tot in allerhoogste instantie zal worden beslist.

De laatste gevallen van doodstraf-executie in Indië zijn voorgekomen in 1920; zij betreffen vier Inlanders, die wegens moordzaken in hoogste instantie ter dood werden veroordeeld; drie hunner zijn geëxecuteerd, de vierde overleed in de gevangenis. Deze doodstrafvonnissen zijn ten uitvoer gebracht onder den Gouverneur-Generaal Graaf van Limburg Stirum.

De onlusten ter Sumatra's Westkust.

Het *Bat. Nwsbl.* (12, 14, 15 en 18 Jan.) en de *Deli Crt.* (19 Jan. 1ste en 2de bl.) geven een uitvoerig aaneengeschakeld relaas van wat zich op de Westkust van Sumatra heeft afgespeeld. Daaruit

Onze RECLAME SERIE

COLBERT-COSTUUMS

naar maat
f 68.-

NIEUWE
 VOORJAARS STOFFEN
 1927 5080

C. H. ERNENS VALERIUSSTR. 39
 h. Danckertstraat DEN HAAG
 TELEFOON 34836

WAAROM

vestigen zich zoovele oud-Indischgasten te Brussel?

OMDAT

het klimaat er veel zachter is; Brussel meer biedt dan welke andere stad in Nederland; vooral omdat de belastingen er veel lager zijn.

VRAAGT

de brochure: „Waar zal ik mij vestigen?“ aan het Office „INSULINDE“, 57 Boulevard Botanique, Brussel, het eenigste Nederlandsche bureau in vaste goederen, assurantie's en hypotheeken in België.

Muziekhandel DAJOS BELA
 Badhuisstraat 619 - Tel. 54754 - Fred. Hendriklaan 190
 SCHEVENINGEN, 's-GRAVENHAGE.

GROOTE VOORRAAD RUIME KEUZE

Columbia, Odeon, Musica, Linström, Beka-PLATEN en MACHINES

Violen, Mandolin, Banjo's, Guitaars, Snaren, Onderdeel, Piano Muz.

HURKOOPT SYSTEEM
 Speciale machines en verzending voor INDIË.
 EIGEN REPARATIE-INRICHTING. ZIET ÉTALAGE.

Rijwielhandel P. J. NASSENSTEIN
 BACHMANSTRAAT 42 TEL. 17033 DEN HAAG

Verkoop van ALLE merken rijwielen en banden. Moffelen, nikkelen en repareren van rijwielen en motorrijwielen. Reparatien onder GARANTIE. Stallen en onderhoud van rijwielen.

Ontbreekt het U aan gelegenheid onze Koloniën te bezoeken, neem dan een abonnement op het rijk geïllustreerde Maandblad S

Nederlandsch-Indië
 Oud en Nieuw

Abonnementsprijs 20 Gulden per jaargang
 Directie en Adm. Nobelstraat 20, Den Haag

N.V. J. v. VUUREN'S HANDEL-Mij.
BRANDSTOFFENHANDEL

DENNEWEG 67a
 DEN HAAG

TELEPHOON
 14427

Wenscht gij te ontvangen te kwaliteit brandstoffen, tegen billijken prijs en gegarandeerde maat? Bel dan op **14427**.

C.F.B. SLEÏFFERS
 PRINS HENDRIKSTRAAT
 HOEK VAN DIEMENSTRAAT
 LA HAYE.

J. ROOFS.
 2. HAGE.

BRIEVENBUS - PRULLEMAND

Dit is vaak de weg, die uw reclamedrukwerk aflegt, terwijl het moet zijn:

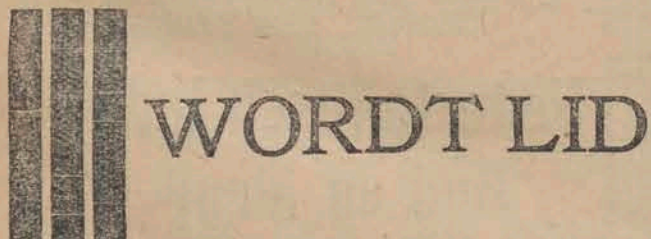
BRIEVENBUS- HUISKAMER OF KANTOOR

Tegenwoordig vindt men zoóveel drukwerk in de bus, dat het aankijken niet waard is, dat telkens het heele zaakje oadelijk weggegooid wordt. Uw drukkosten, bezorgloon of porto, alles is dan ook weggegooid!

Waarom dan geen reclamedrukwerk rondgezonden, dat door zijn aantrekkelijkheid opvalt, gelezen en vooral: bewaard wordt? Zulk drukwerk krijgt U niet van knoeidrukkerijtjes en evenmin van Multiplicators, doch wel van de

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 NOBELSTRAAT 20 * DEN HAAG

KONINKLIJK ZOÖLOGISCH BOTANISCH GENOOTSCHAP

VRAAGT PROSPECTUS TEN KANTORE
BENOORDENHOUTSCHEWEG 2
 TELEFOON 11292 DEN HAAG

VOOR TAXATIE

van Meubilair, bijvoeging van Goederen, of publieken verkoop van geheele Inboedels,
 raadplege men den Auctionair:
W. DOP - Tel. 34957 - DEN HAAG

blijkt, nog eens ten overvloede de volmaakt communistische opzet van dezen opstand, die geen andere bedoeling had dan het bestaande gezag omver te werpen. Verder blijkt eruit, in verband met de andere berichten over gunstige economische toestanden in de Padangsche Bovenlanden, dat men hier geen economischen grond kan onderkennen. Ten slotte is het duidelijk, dat hier het kwaad jarenlang heeft voortgewoekerd en dat alles voor den opstand gereed was. Het volk was reeds gewapend om Europeanen en Inlanders te vermoorden en om te Sawah Loento in het bijzonder, met de duizenden daar aanwezige gevangenen, een ongekend bloedbad aan te richten.

Het uitvoerige relaas van de onlusten is — zegt de *Deli Crt.* — hoogst leerzaam. Geen Regeeringspersoon, geen bestuurder, geen particulier mag het ongelezen laten. Hij moet er de les uithalen hoe een welvarende bevolking, in een streek die een aardsch paradijs gelijkt, door opruiers en verwaasden op een dwaalspoor wordt gebracht, tot dat zij alles op het spel zetten. Uit den moord op den wegopzichter *Leurs* blijkt ook weer wat ons allen hoven het hoofd hangt, als wij deze lieden in hun kwaad stijven en hun actie laten voortwoekeren. Het kan ons ook leeren, dat het verzet tegen de overheersching, hetzij vreemd of eigen, inhaerent is aan alle koloniaal bestuur. Vooral in een conglomeraat van landschappen, volksstammen en talen, als Ned-Indië, waarin het Nederlandsche gezag alleen het bindende cement is, dat uiteen zal vallen, zoodra het bindmiddel verdwenen is. Dat is ook de grootste rechtvaardiging van het Nederlandsche gezag hier, zoolang nog daarin niet een andere factor uit zich zelf gegroeid zal zijn, om deze functie van bindmiddel over te nemen. Dat zal nog jaren duren, ook al is ons eerlijk streven dit land tot zelfstandigheid te brengen. En in die jaren zullen we den rechtvaardigen, maar strengen weg moeten betrachten, om te voorkomen, dat zooals nu weer, een honderdtal landskinderen het slachtoffer worden, terwijl een duizendtal in de gevangenis zijn lot afwacht. We mogen in dit opzicht geen oogenblik aarzelen.

Het relaas van de Westkust toont ook — vervolgt de *D. C.* — hoe gevaarlijk we daar gestaan hebben, toen enkele gewezen politiedienaren er in slaagden het personeel der Veldpolitie te Sikalang tot het communisme te bekeeren. Het is een groot geluk geweest, dat dit bijtijds is uitgekomen en dat deze lieden onschadelijk gemaakt werden op het oogenblik, dat het abele spel zou beginnen. Ongetwijfeld moet dit als een goede aanleekening voor het Bestuur der Westkust worden aangeschreven. Aan den anderen kant is het een teeken hoe ver het daarginds al gekomen was. Maar des te grooter dank en verplichting hebben wij allen in Ned.-Indië te brengen aan de vele anderen, van Bestuur, politie en militairen, die ondanks een zeer matige bezoldiging, trouw de zijde van het gezag hebben gehouden en met gevaar voor hun leven den opstand hebben bedwongen. Het gebeurde op Sumatra's Westkust is een hoogst leerzaam hoofdstuk in de ontwikkelingsgeschiedenis van Ned.-Indië.

Het *Bat. Nwsbl.* (13 en 15 Jan., 2de bl.) publiceert een Kroniek over *China* en *Br.-Indië*.

Atjeh.

De *Deli Crt.* en *De Sum. Post* (19 Jan.) hadden een onderhoud met den legercommandant, generaal *La Lau*, die Medan passeerde op zijn terugreis van Atjeh. In het verzetsgebied ter Westkust van Atjeh wordt nog voortdurend gepatrouilleerd, ter achtervolging en opvanging of neerlegging van de daar nog aanwezige verzetslieden. Zooals men weet zwerft daar nog steeds *Tjoet Ali* met een bende, terwijl er in totaal, over verschillende benden verdeeld, nog een 40-tal verzetslieden omdolen. Blijkbaar bestaat er contact tusschen de benden van Bakongan en Tapa Toean, terwijl ook ten Noorden daarvan, in het gebied van Blang Pidië, nog geageerd wordt. Bij een aanval daar in September, verzamelde zich een bende van 75 man op de keudeh, die echter dadelijk door de wacht werd opgemerkt, zoodat de aanval kon worden afgeslagen. Overal in Atjeh, ook buiten de Westkust, wordt streng en scherp gepatrouilleerd, al is het daar momenteel meer in den zin van machtsvertoon en controle. Bij de algemeene opleiding der troepen op Java kan moeilijk rekening gehouden worden met alle eischen die de Buitengewesten stellen. Atjeh, Ceram, Borneo eischen alle weer een eigen oefening, die daarom het best in het betrokken

ONROESTBAAR STAAL

Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer aangestast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplank onnoodig. Alleen afwasschen. Voordeelige prijzen voor
Het Ideaal voor de Tropen
FONDERIE'S STAALWARENHANDEL
 Gevestigd No. 1839 Achterom 17, Den Haag Tel. 13602
 Alle Staalwaren in de grootste sortering verkrijgbaar

Gewest zelve gegeven wordt, na de algemeene oefening op Java. Ondertusschen is daarin den laatsten tijd wel een opvoering te constateeren, omdat nu als regel wordt aangenomen, dat de soldaten minstens vier manden in het optreden tegen verzetslieden worden geoefend. Met voldoening heeft generaal *La Lau* geconstateerd, dat er nu overal op Atjeh's Westkust weer aan de wegen gewerkt wordt, die als communicatie-middel het optreden zoo veel vergemakkelijken. Aan den bergrug over de *Gleh Kroté* tusschen *Lam No* en *Tjalang* werd sedert kort de Genie met dynamiet aan het moeilijke tracé in de rotsen; men hoopt daarmee dit jaar gereed te komen. Over het algemeen heeft de aanleg en de verbetering der wegen de volle aandacht in Atjeh.

Sumatra's Oostkust.

De heer *Lutjens* sprak in de jaarvergadering der *Deli Planters-Vereeniging* over Sumatra's Oostkust (*De Locomotief*, 10 Jan. blz. 3). Het gebrek aan geschoolde toekangs — aldus spr. — doet zich in dit gewest nijpender dan ooit gevoelen. Op verschillende wijzen wordt thans getracht aan dezen noodtoestand een einde te maken. Is de A. V. R. O. S. bezig met toekangs van Java te laten komen, wil nemen een proef met het te doen uitkomen van toekangs van China, n.l. metselaars, bankwerkers en timmerlieden. Het aantal toekangs, dat uitkwam viel mede, doch het is jammer dat inplaats van bankwerkers voor de *Deli Spoorweg Mij.* „klinkers“ werden uitgezonden. In den Volksraad werd een ernstige aanslag gedaan op de *Poenale Sanctie*, naar aanleiding van de kortelings plaats gehad hebbende betreuenswaardige gebeurtenissen in Soeban Ajam en Poelau Mandi. Deze gebeurtenissen worden ook door de Planters-vereeniging betreurd; het Pl.-Comité neemt stelling tegen dergelijk excessen. Zeker is, dat deze gebeurtenissen wederom aanleiding hebben gegeven de *Poenale Sanctie* als politiek wapen te hanteeren. Er bestaat alle kans dat deze aanslag in 1930 en dan met meer kracht zal worden herhaald. Men zij dus op zijn hoede. Men blijve voortgaan op den weg van een goede behandeling van den arbeider. Men blijve er naar streven om het den arbeider op de onderneming zoo senang mogelijk te maken, voorzover dat met den economischen gang van het bedrijf is te combineren. Teverden werkvolk is het beste wapen bij een aanslag op de P.S., is ook het beste wapen tegen het communisme. Betreft de *Poenale Sanctie* alleen de arbeidswetgeving ten aanzien van den Inlandschen arbeider, de wettelijke regeling van de arbeidsverhoudingen tusschen Europeanen en kortweg genoemd het *Arbeidscontract*, treedt in werking op 1 Januari aanstaande. Voor onze Assistenten brengt dit weinig of geen verandering mee en bij een vergelijking blijkt duidelijk, dat de Assistentenregeling veel grootere bescherming biedt dan het arbeidscontract. Ingevolge de ordonnantie die doelt bij *Staatsblad* 1926 (No. 377) zullen de pensioenfonds aan een reeks voorwaarden moeten voldoen. Teneinde deze in overeenstemming te brengen met de wettelijke bepalingen is onthelpt van verschillende bepalingen voor 6 maanden gevraagd. Het mag als bekend worden verondersteld dat een herziening van de verpondingsbelasting binnen niet al te langen tijd tot stand zal komen, waarbij de bedoeling voorziet om aan deze belasting het karakter van een zakelijke grondbelasting te geven. Daarmede schijnt meteen de mogelijkheid te bestaan, om ook de landbouwconcessies onder die belasting te doen vallen, van de baan. Kan met genoemde worden geconstateerd, dat de saineering van 's Lands financiën, door den afgetreden gouverneur-generaal met zooveel succes volbracht, zal den tot vermindering van de opeenten op de inkomsten- en de Vennootschapsbelasting, jammer is het dat de afschaffing van de min of meer gegelen uitvoerrechten op tabak nog niet op het programma van de regeering staat, al kan deze niet anders dan erkennen dat een speciaal uitvoerrecht op dit product niet meer van dezen tijd is. Mochten ook wij aanvaankelijk hebben gemeend dat met de invoering van de nieuwe ordonnantie op de Vennootschapsbelasting ook meteen alle moeilijkheden inzake de interpretatie van de belastingartikelen gezien den eenvoud van het stelsel, opgelost zouden zijn, het blijkt dat we ons hierin hebben vergist. Zoo doet de fiscus steeds wederom pogingen om de tantièmes te belasten.

Wij vestigen de aandacht op de *Deli Crt.* van 20 Jan.: „*De Inlandsche ambachtsschool te Medan*“, van 18 Jan.: „*Een verkeerd belasting-*

J. VAN BUUREN

APOTHEKER

KANAALWEG 53 :: SCHEVENINGEN
TEL. 50105

5921

„Nederlandsch-Indonesisch Verbond”, van 21 en 22 Jan.: „Geen belastingverla-
ging”, en op De Sumatra Post van 22 Jan.: „Na-
tuurlijk niet”.

Het autoverkeer in de Buitengewesten.

Prof. Van Breen, de voorzitter, en de heer Van
Loon, de secretaris der z.g. Motorcommissie vertel-
len aan het Soer. Hbl. (7 Jan.) e.e.a. over het ver-
keerswezen in de Buitengewesten. Sumatra, Bali en
Lombok, en Zuid-Celebes hebben aan de Com-
missie speciaal wat betreft het auto-verkeer dingen
te zien, welke men eenvoudig niet had kunnen
voemen. Het auto-verkeer is uit en in de praktijk
schoren. De Motorcommissie heeft het geheele ver-
keerswezen in Indië te bestudeeren in al zijn lagen
en al zijn uitingen, en haar taak zal zijn regelen
voor te stellen aan de Regeering, welke zullen lei-
den tot een goede, economische verdeling van het
verkeersreglement moeten komen, dat alle verkeer
omvat, uitgezonderd de spoorwegen, welke onder-
werpen zijn aan de spoorwegwetgeving. Het motor-
verkeer, dat auto en motor plaatst in een uit-
zonderlijke positie, zal zeer zeker verdwijnen. Want
het auto verdient die uitzonderingspositie niet, om-
dat aan het auto-verkeer Indië en speciaal de Bui-
tengewesten zoo veel te danken hebben. Speciaal in
de gedeelten van Sumatra is de auto zoo inge-
voerd, dat er vrijwel geen grobak of sado meer
te zien is, en dat Inlanders er auto's op na houden,
heel gewoon.

De Deli Crt. (21 Jan.) vindt in het betoog van
Prof. Van Breen steun voor haar voortdurend plei-
den voor verbetering en uitbreiding van het wegen-
wezen, om nieuwe landstroken tot ontwikkeling te
brengen. De Motorcommissie heeft op haar dienst-
reis met eigen oogen kunnen constateeren hoe
vele gebieden door de auto tot nieuw leven ge-
brakt zijn. In het Zuiden van Sum.'s Oostkust, in
Sapanoeli, Indragiri en vooral in Atjeh moeten nog
vele wegen worden aangelegd, waardoor nieuwe
gebieden kunnen worden geopend, hetzij voor den
Europeschen, hetzij voor den Inlandschen land-
bouw, hetzij voor beide samen.

II. UIT DE INLANDSCHE PERS.

Nederland en Indonesië.

En onderhoud met het Hoofdbestuur van de
Nederlandsch-Indonesisch Verbond van
jongeren Organisaties.

II (Slot).

Ten aanzien van de bestaande achterdocht, wel-
ke tusschen Nederland en Indonesië bestaat, kan
men dus twee standpunten waarnemen, die onder-
schillen en die ieder hunne aanhangers
overtuigen.
De eerste groepen eischen voor zich de waarheid op.
De onder-voorzitter der vereeniging, de heer Ra-
den Mas Soeripto, verklaarde zich verplicht te heb-
ben gevoeld zijne hulp te hebben verleend aan een
man, dat zich vasthoudt zoowel aan de betee-
den van het begrip Indonesië als aan de beteeke-
den van het begrip Nederland, onder de voorwaar-
de dat beide groepen elkander zullen eerbiedigen
en elkanders beschaving zullen uitwisselen.
Het is de reden geweest dat het Nederlandsch-
Indonesisch Verbond tot stand is gekomen.
Een naam als een Nederlandsch-Indisch Verbond
heeft geen recht van bestaan meer.
Eene dergelijke terminologie is uit den ouden
tijd en de jongeren kunnen een dergelijken naam
niet prijzen en hebben daarin geen vertrouwen.
Zij die zich daarmee niet kunnen vereenigen,
zullen die personen van den tegenwoordigen tijd.
dat het hoofdbestuur de mededeelingen van
de onder-voorzitter nog nader had bevestigd en
bevestigd had, dat men het beschermheerschap van
de vereeniging had opgedragen aan Prins Ario
Soerodiningrat van Djocjarta, op grond van
zijn grootte kennis en bekende belangstelling in
de kunsten van Oostersche muziek, dans, too-
ren en literatuur, kwam het onderwerp ter sprake
dat verschil er nu eigenlijk bestond tusschen de
Oostersche beweging, die door den heer Raden Mas
Soeroto wordt geleid en die van het Neder-
landsch-Indonesisch Verbond.
De vraag daarnaar werd gesteld, aangezien vroe-
gers was geweest op de groote eenstemmig-
heid, welke tusschen beide richtingen bestond.

GARAGE JANSEN

WASSENAAR

5001

RIJKSSTRAATWEG, n.b. Viaduct - Tel. KIEVIT 562
BENZINE — Laadstation 3 pompen — SERVICE
VERHUUR VAN LUXE AUTO'S

Het antwoord, dat op die vraag gegeven werd,
luidde aldus:

Eene directe betrekking bestaat tusschen Oedayo
en het Nederlandsch-Indonesisch Verbond niet.

De Oedayo-beweging van den dichter Noto Soe-
roto staat op zich zelf en hij kan zijne denkbeelden
verspreiden op de wijze zooals hem goedgevult.

De bedoelingen van het Nederlandsch-Indone-
sisch Verbond gaan veel verder.

Dit laatste wil, door vereeniging van beider be-
schavingen, den band tusschen Nederland en In-
donesië versterken.

Er bestaat tusschen de denkbeelden van den heer
Raden Mas Noto Soeroto en ook van de vereenigin-
gen, die hetzelfde beoogen, zeker veel overeenstem-
ming.

Hij is een zeer verdienstelijk Indonesiër en een
publicist, die er naar streeft dat Nederland en In-
donesië elkander zullen begrijpen en eerbiedigen.

Dit is de reden geweest dat de keuze van eere-
voorzitter van het Nederlandsch-Indonesisch Ver-
bond op hem is gevallen.

De wijze van werken van dit Verbond verschilt
evenwel met die van Oedayo.

Oedayo wil, door het uitgeven en verspreiden van
schrifturen, hare beweging bevorderen en door het
verklaren van hare denkbeelden den band tus-
schen Nederland en Indonesië versterken, echter
zonder gebruik te maken van den arbeid van ver-
eenigingen.

Het Nederlandsch-Indonesisch Verbond daaren-
tegen wil aaneensluiting met vereenigingen en
zoekt daarin zijne kracht.

Op de vragen of het de bedoeling van het Ver-
bond was alleen personen van jeugdigen leeftijd bij
elkander te brengen en welke beteekenis moest wor-
den gehecht aan de uitdrukking „jongeren orga-
nisaties” werd geantwoord, dat het woord „jong”
moest worden opgevat in den zin van „morgen-
mensch”, waarvan de dichter Raden Mas Noto Soe-
roto in zijn gedicht spreekt en dat bedoelt den
mensch, die aaneensluiting zoekt en tracht te ver-
eenigen hetgeen de menschen verdeelt.

Het Nederlandsch-Indonesisch Verbond wil, zoo-
wel in Nederland als in Indonesië, het algemeen be-
lang bevorderen en tracht dit te bereiken door het
houden van tentoonstellingen, lezingen, filmvertoon-
ingen en op zijn minst éénmaal 's jaars eene pro-
paganda-vergadering in het belang van de kunst,
enz.

De heer Raden Mas Soeripto verklaarde onder
meer nog, dat hij in vele Europeesche landen had
gereisd en het hem is opgevallen de groote onkun-
de, welke in de Westersche landen bestaat met be-
trekking tot de toestanden in Indonesië en van het
Oosten in het algemeen.

Niettemin had hij veel geleerd in het Westen met
hulp van Westersche kunst en Westersche bescha-
ving en heeft hij de Westersche toestanden kunnen
leeren begrijpen.

Aan de vrucht kent men den boom en aan de
kunstuitingen den stam waartoe de mensch behoort.
Uitwisseling van elkanders kunst kan tot wel-
dadige aaneensluiting leiden.

III. UIT DE CHINEESCHE PERS.

Wat moet het Bestuur doen in het belang van de
bestrijding van het Communisme ter
Westkust van Sumatra.

(Slot).

Het onderzoek dat de schrijver in de verschillen-
de ressorten van de Westkust van Sumatra heeft
gehouden, heeft hem geleerd, dat de tegenstellin-
gen in de dorpen minder gericht zijn tegen het Be-
stuur dan wel tegen de negorijhoofden, die de sym-
pathie en de achting van het volk niet hebben weten
te winnen.

Het gevolg daarvan is, dat de communistische
propagandisten van dien toestand gebruik maken
en op gemakkelijke wijze hunne vleugels kunnen
uitslaan.

De wijze van bestrijding van het communisme
houdt hiermede verband.

Het Bestuur is over het algemeen niet op de
hoogte van hetgeen in werkelijkheid in de dorpen
omgaat.

En het kan dit ook niet zijn, omdat het niet da-
gelijks en direct met de bevolking in aanraking
komt.

Degenen, die dit wel doen, zijn de negorijhoofden,

Aan de Leden van „Oost en West”

Het bestaan van het „Koloniaal
Weekblad” is, dit behoeft
geen betoog, een levensbehoefte voor
Uw vereeniging.

Op twee manieren kunt U het orgaan
steunen:

- 1o. door de adverteerders, die Uw
weekblad helpen financieren, met
Uw inkoop te bevoordeelen en
daarbij den naam van het blad te
vermelden,
- 2o. door Uw leveranciers aan te sporen
in Uw orgaan te adverteeren, of
door onzen reiziger bij Uw leve-
ranciers een introductie te ver-
schaffen.

Mogen wij op Uw medewerking in deze
rekenen?

DE UITGEEFSTER.

SCHOENMAKER

BLIJF BIJ JE LEEST!

Een oud spreekwoord en een wijs
spreekwoord. Alleen in zijn eigen vak
kan iemand iets goeds praesteeren. Een
bankier heeft geen verstand van den
kaashandel, evenmin als een electricien
van hondenscheren. Maar allemaal
kunnen zij in enkele uren leeren druk-
ken, teminste als men de verzekeringen
geloofd der handelaars in

KANTOOR- DRUKMACHINES.

Als men dan zoo'n machine aange-
schaff heeft, valt het aanleeren van het
drukkersvak lang niet mee, het werk
kan niet halen bij dat van een goed ge-
outileerde drukkerij en slecht reclame-
drukwerk is het tegendeel van een
reclame. Indien gij echter met uw
drukwerk eer wilt inleggen en er de
aandacht op wilt zien gevestigd, bestelt
het dan bij de

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
NOBELSTRAAT 20 * TELEF. 11987

Fa. H. M. J. VAN DUIJNE

HOFLEVERANCIER OPGERICHT No. 1875
 KEIZERSTR. 165, SCHEVENINGEN
 TEL. 50215 POSTCHEQUE EN GIROD. No. 52106

VLEESCHHOUWERIJ

SPECIALITEIT IN

RUND-, KALFS-, LAMS-, VARKENS-
 VLEESCH EN FIJNE VLEESCHWAREN

Les extrêmes se touchent

Een courantendrukkerij is een inrichting waar in den kortst mogelijken tijd het grootst mogelijk kwantum werk moet worden gemaakt. Personeel en machines zijn daarop speciaal ingesteld. Snelheid is hoofdzaak; kwaliteit een, zij het dan voorname, bijzaak.

Een kunst-drukkerij is juist het omgekeerde. Daar is de atwerking hoofdzaak en teveel haast zou ten nadeele van het werk komen. Ook daar zijn personeel en machines speciaal op zulk werk berekend.

De meeste drukkerijen leggen zich óf op het een, óf op het ander toe, omdat het lastig is, zich op twee zoo uiteenlopende soorten van werk te specialiseren.

L'exception confirme la loi

Dat ziet men aan onze Drukkerij, die op haar rotatiepersen couranten en tijdschriften snel en in groote oplagen vervaardigt, doch wier snelpersen kunstproducten leveren als „Ned. Indië Oud en Nieuw”, „Het Huis Oud en Nieuw”, Oedaya (Opgang) enz. Natuurlijk vervaardigen wij ook het middenklasse-werk, hetz. g. Handelsdrukwerk en wij beroemen er ons op, dat ons werk door geen onzer collega's kan worden overtroffen.

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 DEN HAAG - NOBELSTRAAT 20 - TEL. 11987

TE KOOP

VILLA'S GEBOUWD

aan den Nieboerweg, Laan van Poot, Dr. v. Welylaan.

VILLA'S IN AANBOUW

aan den Waalsdorperweg, van Voorschotenlaan.

VILLA'S NOG TE BOUWEN

van Bepwaerderweg, van Maudricstraat, van Ammerslaan.

Prijzen van f 10.000 tot f 50.000. **Bouw 1e klas.**

Alle inlichtingen te bekomen:

J. v. GEMERT & Zn., {Tel. 35350, Valkenboschk. 277.
 {Tel. 35437, Herschelstraat 19.

Dr. RABINDRANATH TAGORE

Het Centrum der Indische Cultuur

PRIJS f 0.60 S

N.V. „AI-I-POESTAKA” - 'S-GRAVENHAGE

FIRMA H. MOLIER

BOEKBINDERIJ EN
 LINIÉERINRICHTING 5245
 HOUTMARKT 28-30
 'S-GRAVENHAGE :: TELEF. 10704

die de tusschenpersoon zijn tusschen Bestuur en volk en wier plicht het is op de hoogte te zijn van hetgeen bij de bevolking omgaat.

Doch hoe kunnen zij hunne rapporten behoorlijk opmaken, wanneer zij de sympathie niet genieten van hunne onderhoorigen?

Het is om die reden van het hoogste belang voor de bevolking, dat zij bij de verkiezingen van hare negorijhoofden hare keuze vestigt op de voor die functie meest geschikte personen, waaronder moet worden verstaan zij, die de sympathie genieten van het volk.

De Menangkabauer heeft solidariteitsgevoel en het zou zijn gevoel van schaamte opwekken, wanneer hij den pengoeloe tegenwerkte, die, afstammende van de voorvaderen, als oudste door hen zelf was aangewezen.

Het Bestuur beschouwe de negorijhoofden als zijn rechterhand en niet de assistent-demangs, demangs, enz.

Wanneer een negorijhoofd wordt gekozen, dat de sympathie niet heeft van de bevolking, dan betekent dat feit onrust in de dorpen, waarvan de communistische propagandisten gebruik maken om, tot schade van het volk, hun invloed te versterken.

Beschuldigingen der Europeesche Pers.

Het is, zoo schrijft men in de „Sinar Sumatra” van 24 November 1926, nu al zoo dikwijls voorgekomen en bewezen, dat, tijdens de verschillende rustverstoringen, welke in Ned.-Indië hebben plaats gehad, de Chineezzen, over het algemeen, zich daarbij van inmenging onthielden.

En, hoewel de Europeesche Pers steeds melding blijft maken van het feit, dat de Chineezzen in Ned.-Indië de schakel vormt tusschen den Europeeschen en Inlandschen handel, blijft diezelfde Pers toch steeds smalen en beschuldigingen richten tot de Chineesche volksgroep in het algemeen, zoodra ook maar één enkeling in eene of andere vuile zaak is gewikkeld.

Zoo is ook nu wederom het geval, in verband met de voorgevallen jongste rustverstoringen ter hoofdplaats Batavia en omstreken, waarin een Chinees de hand heeft gehad en die getracht heeft een bom te werpen op de spoorbaan, waarna hij door eene militaire patrouille werd gevat.

De „Java-Bode en „Het Nieuws” hebben het feit dier arrestatie aangegrepen om bij de Regeering aan te dringen op het nemen van krachtige maatregelen ten opzichte van de Chineezzen in het algemeen, die in de Bataviaasche troebelen de hand zouden hebben gehad en welke raadgeving, naar de meening van den schrijver van het artikel, eene voortzetting is van de vroegere actie der Europeesche Pers, waarbij zij de beweging der Chineezzen in Ned.-Indië verklaarde te zijn als van roode communistische strekking.

Het is, volgens de „Java-Bode”, in het geheel niet onmogelijk dat de leiders der Bataviaasche onlusten instrumenten zijn van de roode Chineesche groep daar ter plaatse, die in verbinding staat met de revolutionnaire groep te Canton en dat het om die reden plicht is vele Chineezzen in hechtenis te stellen.

Eene dergelijke opvatting is voor de Chineezzen niet alleen onaangenaam te hooren, doch zij is ook gevaarlijk, omdat de beschuldiging wordt geuit voordat de gevatte roode leiders terzake werden gehoord.

Het heeft, volgens den schrijver, allen schijn dat men door die opwekking om tot massa-arrestatie van de Chineezzen over te gaan, aan de gearresteerden der roode volksgroep de gelegenheid wil geven óf hunne schuld te werpen op de Chineezzen óf wel met hen kameraadschap te sluiten en gezamenlijk verder te handelen.

Wanneer het blijkt dat de Chineezzen werkelijk de hand hebben gehad in de jongste onlusten, bestaan tegen arrestatie geen bezwaren, doch het maakt de Chineesche volksgroep onrustig, wanneer zij als rustige burgers het slachtoffer worden van eene dwaze beschuldiging van een Europeesch nieuwsblad.

Gelukkig valt het feit te constateeren, dat de Indische Regeering aan de opgeworpen beschuldigingen geen vertrouwen heeft geschonken, wel wetende dat het nationalistisch bestuur te Canton geen communistische strekking heeft.

De beweging van de roode Chineezzen in Ned.-Indië te mengen in de nationalistische beweging te Canton heeft geen zin en het zal goed zijn als de Java-Bode ten deze de oogen goed open zet.

(Wordt vervolgd.)

VERKOOPHUIS
Groot Hertoginnelaan 101
 SPECIAAL VOOR INDISCHE FAMILIES
 INGERICHT
 Bestaat ruim 25 jaar
 DAGELIJKS GEOPEND VAN 10 TOT 4 UUR

Oost- en West-Ind. Literatuur-Overzicht

Een prijsvraag.

Aangezien met vrij groote zekerheid reeds kan worden vastgesteld, dat de bestuurshervorming zooals zij sedert 1 September 1925 in West-Java ingevoerd en eerst door toetsing van hare praktische uitkomsten zal kunnen worden verbeterd tot voor de toekomstige ontwikkeling van Ned.-Indië in algemeenen zin heilzaam instituut, meent het Bestuur der Vereeniging van Ambtenaren bij de Binnenlandsch Bestuur in Ned.-Indië te 's-Gravenhage tot opbouwenden arbeid te kunnen medewerken door het uitschrijven van de volgende vraag:

Een critische studie van de praktische werking der bestuurshervorming in de Provincie West-Java.

Voorwaarden betreffende de prijsvraag:

1. De studie moet in de Nederlandsche machineschrift op aan één zijde beschreven op zoodanigen tijd worden ingezonden, dat zij Bestuur vóór den 1sten October 1927 aan het Heemskerkstraat 1 A, Den Haag, bereikt.
 2. De copie mag niet ondertekend zijn, doch voorzien zijn van een motto en vergezeld gaan een gesloten enveloppe, op welke buitenzijde zelfde motto is herhaald, en waarin verval is opgave van naam, qualiteit en adres van den zender.
 3. De mededinging is beperkt tot de gewone den der Vereeniging en de Inlandsche bestuurs ambtenaren.
 4. De beoordeeling zal geschieden door een door het Bestuur aan te wijzen jury van drie personen, welke uitspraak definitief zal zijn.
 5. De bekroonde studie zal worden geplaatst in de aflevering van het Koloniaal Tijdschrift, die 1 November 1927 verschijnt.
 6. De prijs, die den schrijver van de bekroonde inzending zal toekomen, is gesteld op f 100.— (honderd gulden), waarnaast hij het gewone honorarium voor oorspronkelijke stukken van het Koloniaal Tijdschrift, d.i. f 2.— per pagina draak, ontvangen.
 7. Ook niet-bekroonde inzendingen zullen de redactie in het Koloniaal Tijdschrift, tegen woon honorarium, kunnen worden opgenomen, niet geplaatste inzendingen worden aan de schrijvers teruggezonden.
 8. Om voor eene bekroning in aanmerking te komen, moeten de inzendingen aan de volgende zondere voorwaarden voldoen:
 - a. Zij mogen niet langer zijn dan 50 blz. draak ongeveer 20.000 woorden.
 - b. Zij moeten in hoofdzaak gegrond zijn op de werkelijke gegevens der praktijk.
 - c. Zij moeten in ieder geval behandelen de werking der nieuwe verdeeling van bevoegdheden over de verschillende rangen der bestuurskorpsen en de nieuwe verhouding tusschen Europeesch en Inlandsch bestuur en de praktische vorming van den bestuursambtenaar, den invloed van de bestuursadviezen en van den provincialen bestuursraad op de bestuursvoering en den invloed der bestuursvorming op het contact tusschen de Europeesche en Inlandsche bestuursambtenaren en de verschillende groepen der bevolking.
- Hoewel vooral door de onder 8 genoemde voorwaarden de mogelijkheid van mededinging wel beperkt wordt tot de in West-Java dienende kortelings gediend hebbende ambtenaren, meent het Bestuur der Vereeniging, dat alleen door de beperking beschouwingen zullen worden verkregen, welke voor de praktijk der bestuurshervorming haar verdere ontwikkeling van belang kunnen zijn.
- Het is de bedoeling om, wanneer deze prijsvraag succes heeft, te geleger tijd een overeenkomstige prijsvraag voor de Buitengewesten uit te schrijven.
- Voorts ligt het in de bedoeling, ofschoon niet in de voorwaarden niet is vermeld, om aan de inzendingen de bevoegdheid te verleenen om zoo mogelijk een extra belooning van f 100.— toe te kennen aan het beste artikel van een Inlandsch bestuursambtenaar, wanneer daartoe naar haar oordeel aanleiding bestaat.

De Planter.

Der gewoonte getrouw geeft het orgaan der Vereeniging voor Assistenten in Deli, „De Planter”, (Nr. van 17 Jan.), eene opsomming van de het afgelopen jaar bekend geworden aanslagen.

Vraagt onze heerlijke Bessensap
eigen fabrikaat
5111
Levering buiten Den Haag, 24 flesschen franco huis

Drogisterij Firma DE BOER
G. KEHLENBRINK Gzn.
Paulus Buysstraat 9 Telef. 51893
SCHEVENINGEN

AANLEGGEN VAN TUNEN
J. M. HERMANS
v. TUYLLSTRAAT 3 - VOORBURG

het tot den „staf" behoorend ondernemings-
personeel.
Na van alle gevallen een korte omschrijving ge-
geven te hebben, zegt het blad: In totaal dus 27
aanvallen, waarvan gelukkig geen enkele met doo-
delijke afloop ditmaal. In zoverre steekt 1926
af bij het daaraan voorafgegaane jaar, dat
er moorden op de toen gepleegde 28 aanvallen te
verre waren gaf.
Van de 13 van die 27 gevallen waren de lichamelijke
aanvallen dier aanslagen toch van beduidenden aard
van de planters, zoodat het, behalve aan misschien
de wijsheid (lees: zelfverdediging), overigens aan
het geluk te danken is dat er ditmaal geen dooden
gevalen zijn in den strijd voor procenten en divi-
den.

daneesche) bevolking, door Dr. L. Kirschner.
— Resultaten der voorbehandeling van door
dolle honden gebeten personen der Buitenge-
westen met door carbol gedood virus-fixe, door J.
van den Hoven van Genderen. — Entomologische
notities, door E. Rodenwaldt (IV: Verspreiding der
anophelinen). — Over de vroegtijdige microscopi-
sche diagnose van leptospirosen (Weilsche ziekte,
gele korts, e.a.), door Prof. W. Schüffner en Dr. G.
Sieburgh. — Over de isoleering van het anti heri-
beri-vitamine, door Dr. B. C. Jansen en Dr. W.
F. Donah. — Het bevolkingsvraagstuk in de Mo-
lukken. — Lepra in de Molukken, door B. M. van
Driel.

Voor rekening van Javaansche koelies komen 23
aanvallen, waarbij in 9 gevallen door hen werd
opgetreden in vereeniging van twee of meer perso-
nen. In vier gevallen waren Chineseesche koelies de
aanvaller personen ter aanvallende zijde.
Hetzelfde Nr. bevat o.m. nog een bijdrage over
de katoencultuur in Suriname, door de Redactie als
ingeleid. Van onzen correspondent in Suri-
name, den heer Franckel, ontvingen wij de onlangs
hem beloofde beschrijving van de katoen-
aanplanting aldaar. Lezing van zijne populaire verhan-
deling terzake kunnen wij een ieder aanbevelen,
omdat uit de gedane mededeelingen blijkt,
dat in gemeld landbouwbedrijf, uitgeoefend in het
cultuurgebied niet erg floreerende Suriname,
machinale grondbewerking, zaai-metheden en
bestrijding veel meer worden toegepast dan
in Ned.-Indië het geval is.

De Indische Culturen.
Hoofdzakelijke inhoud van No. 2 (15 Jan., '27).
Een groote economische schade, door L. O. Howard
(geill. artikel over de bestrijding van voor planten
schadelijke insecten). — Overzicht van de dier-
lijke vijanden van de kapokcultuur op Java, door
J. C. van den Meer Mohr (slot). — De ratten-vraag-
stukken, door W. C. van Heurn. — Eilanden-flora's,
door Prof. Dr. A. Pulle (handelt o.m. over den nieu-
wen plantengroei van het in 1883 door eene vul-
kanische uitbarsting totaal verwoeste eiland Kra-
katau). — Meeldauw op Hevea, door Van der Burg.
— Het vak natuurlijke historie op onze scholen,
door J. B. Ruzius.

**De doodstraf in Ned.-Indië. Een pleidooi
voor afschaffing.**
Het Comité Nieuw-Indië heeft zich met een
verzoek tot den Minister van Koloniën gewend,
om de doodstraf te bevoorstellen, dat de
doodstraf als straf uit het Indisch Wetboek van
strafrecht kome te vervallen. Het Comité grondt dit
verzoek vooral op het feit dat naar Nederlandsche
begrippen de doodstraf in een deugdelijk
instelsel niet als straf behoort voor te komen.
De Nederlandsche rechtspraak in Indië, die door
de Nederlandsche gezag en zijn ambtenaren is inge-
leid en wordt gehandhaafd, behoort naar Neder-
landsche rechtsbeginselen te geschieden. Een straf,
die niet uit het Nederlandsche strafwetboek
voortvloeit, behoort ook in het Indische straf-
recht niet gehandhaafd te worden.
Het Comité den Minister, den Gouverneur-
generaal mede te deelen, dat het in zijn voornemen
is voor de afschaffing van de doodstraf stappen
te nemen, dat de landvoogd ook in de thans aan zijn
aanzien onderworpen gevallen met dit voornemen
overeenstemming houden zal.

De Indische Mercur
No. 7 (16 Febr.) Persbrieven, door Prof. Dr. F.
A. F. C. Went (vervolg, hoofdzakelijk handelend
over het werk der Proefstations op Java). — De
opsporingen naar delfstoffen op het eiland Timor,
door Prof. Dr. L. Rutten (bespreking van een aldus
getitelde publicatie). — De theecultuur in Ned.-
Indië 1826-1926, door A. E. Reynst (overgenomen
uit Econ.-Stat. Berichten). — Kultuurberichten
(Het groot-landbouwbedrijf). — Kleine mededeel-
ingen. — Financiële berichten en verslagen, zoo-
mede de overige geregeld rubrieken. — De afd.
Handelsmuseum van het Kol. Instituut geeft recent
te literatuur over oliën, vetten en wassen.

Indisch Militair Tijdschrift.
Inhoud der Jan.-afl. De oorlogsbegroting en
de uitbreiding, door T. B. — Eene tactische regte-
lingstudie betreffende de Compagnie en de Sec-
toren van de Water (slot). — Constructie-
aankopen betreffende terreinversterkingen, door J.
A. Bruning. — Camouflage, door R. A. Beck. —
Gevegens van den Britsch-Indischen Topo-
graphischen Dienst, door F. H. von Meyenfeldt. —
Het uit den werkring van den civiel en mili-
tair bestuurder, door P. W. F. Kaniess (vervolg:
mededeelingen uit de praktijk omtrent zorgen
voor de volksgezondheid). — Politiek overzicht,
door F. d. B. — Overzicht van tijdschriften.

Zendingstijdschriften.
De Banier. 6 Jan. '27. Zonder tropen geen
Europa (Bespreking van H. F. Tillema's onder
dezen titel verschenen werk. — Schetsen uit het
leven van Ludwig Ingwer Nommensen, den Apostel
der Bataks (vervolg), door J. H. Hemmers (Zie ook
het Nr. van 13 Jan.). — Id. 13 Jan. Opening van
de theologische School te Malang (korte weergave
van de Javaansche toespraak), door Ds. Schuur-
man.
De Macedoniër. Febr. '27. Overzicht van
het Zendingwerk in Ned. Oost- en West-Indië
(Oct. 1926), door J. Rauws (vervolg). — Invloed
van de Protestantsche Zending op het sociale leven
in Ned. Oost-Indië (vervolg), door H. G. Grosheide.
Het Missiewerk. Febr. '27. De Flores-
Missie, door J. Vermeulen.
De Java-Post. 7 Jan. '27. Een stukje kerk-
geschiedenis van Singkawang, West-Borneo, door
Pr. Marius (slot in het Nr. van 14 jan.).

Orgaan van de N.-I. Officiers-Vereeniging.
In den inhoud van het Dec. Nr. Mijne oorlogs-
aanbevelingen, door Kolonel Lebaud (vervolg). — On-
derwijs en opvoeding aan de Kon. Militaire
Academie, door F. Kroon. — Het roerige gewest
Banda (vervolg: rustverstoren in Ban-
da, slot met kaart). — De Indische Uniform in
Ned.-Indië. — Militaire hulp ter handhaving van
den rust. — Het nieuwste garnizoen (Boven-
land). — 's Lands weermacht, door J. J. B. —
Overzicht.

Tijdschrift voor Economische Geographie.
In het Nr. van 15 Febr. wijdt Dr. J. R. Beversluis
een artikel aan de intergewestelijke handelsbewe-
ging der Buitengewesten en de uitvoer naar buiten
Ned.-Indië, meer speciaal van de artikelen hout en
verdere boscproducten. — De hr. P. Eibergen
schrijft over Djatiroto, de grootste suikerfabriek
van Java, zelfs driemaal zoo groot als de daarop
volgende. Op het emplacement vlak bij de halte
Djatiroto (waaraan de fabriek haar naam ontleent)
bevinden zich twee fabrieksgebouwen, 74 Europ.
woningen (57 huizen voor Europ. aanplantpersoneel
staan over de onderneming verspreid), de sociëteit
met tennisbanen, bioscoop, post- en telegraafkan-
toor, school met onderwijzerswoningen, kantoren,
opslagplaatsen voor suiker, ampas, padi en mate-
rialen, 3 kampongs voor het inlandsche personeel,
een hospitaalje en de remise met bijbehorend
atelier, plaats biedend voor 53 locomotieven, 49
railauto's en 73 railfietsen. De schr. is vol bewon-
dering voor de energie en ondernemingsgeest van
hen die dit alles tot stand hebben gebracht. Hij be-
sluit: Het woord van Coen „Daer en in Indiën wat
groots verricht worden" kwam mij bij het bezoek
aan deze streken herhaaldelijk voor den geest. Het
gold voor de 17e eeuw, maar evenzeer voor dezen
tijd.

Geneeskundig Tijdschr. voor Ned.-Indië.
Afl. 6 van dl. 66 (1926) bevat o.m. de volgende
artikelen. Ervaringen over Tetrachloorstof als
drijvend middel bij Anchylostomiasis op
Java, door R. Séne. — Over het voorkomen
van Tabes dorsales onder de Inlandsche (Soen-

De Indische Verlofganger.
Het Nr. van 18 dezer bevat het verslag eener op

M. A. J. LINNEWEEVER
WESTEINDE 32A - DEN HAAG
OPGERICHT 1827 TELEFOON 15551
LEVERANCIER VAN H.M. DE KONINGIN

Luxe en Orthopaedisch Schoeisel

Een zaak met een 100-jarige reputatie.
Een zaak, die met haar tijd meegaat.
Een zaak, die beschikt over een uitgebreide collectie
ledersoorten.
Onze naam waarborgt U vakkundige en coulante
bediening.

F^A A. DE VRIES
Drogist

Verplegingsartikelen

Kerkstraat 98 Telefoon 157
HILVERSUM

**ARBEIDSBEURS VOOR
DEN OUD-IND. MILITAIR**

Gevestigd te NIJMEGEN
Oude Varkensmarkt 41-53 Telefoon 1865
Geopend van 9-12 v.m. en van 2-4 uur n.m.
Zaterdags na 12 uur gesloten

Directeur **A. VAN BOXTEL**

Correspondentschappen in vele plaatsen.

Correspondentschap te
AMSTERDAM, J. van Loggem, Cilliersstraat 30h
DEN HAAG, G. J. L. Verhoeven, Valkenboschk. 34
ROTTERDAM, J. F. Ferwerda, Calandstraat 24b
Telefoon van 9-12 10733
ARNHEM, G. J. Hoetink, Ammastraat 58

H.H. Werkgevers!

Bovengenoemde Beurs stelt zich ten doel Oud-
Indische Militairen aan den arbeid te helpen.
Zij is nagenoeg te allen tijde in staat om degelijke
Oud-Indische Militairen beschikbaar te stellen voor
verschillende betrekkingen, als bijvoorbeeld:
Boekhouder, Kantoorbediende, Concierge,
Huisbewaarder, Portier, Fabrieksopzichter
en -waker, Jachttopziener, Magazijnmeester
Magazijnknecht, Wissellooper, Ploegbaas,
Depôthouder, Huisknecht, Hulpmonteur,
Stoker centrale verwarming, Knecht van
de apotheek en ander Personeel voor Zieken-
en Weeshuizen, waaronder ook gediplo-
meerde Verplegers, Controleurs en Wakers
voor den Nachtveiligheidsdienst, Telegra-
fisten en Telefonisten, Koks, enz., waaronder
geschoold Personeel.

De personen zijn allen vrij van militaire plichten
Gaarne houdt zij zich aanbevolen voor Uwe aan-
vragen om personeel, zoowel hier te lande als in
Ned. Oost- en West-Indië.

Volharding voert tot doel
Adverteer voordurend

NEDERLANDSCHE HANDEL - MAATSCHAPPIJ AMSTERDAM.

Gestort Kapitaal / 80,000,000.-
Statutaire Reserve - 21,117,340.-
Buitengewone Reserve - 22,680,000.-

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transerten.
— Incasseeringen en Financieringen. — Schriftelijke en
Telegrafische Credieten. — Reiscredietbrieven. — Depositos'.
— Rekeningen-Courant. — Aan- en Verkoop van Effecten. —
Administratie van Vermogens. — Open en Gesloten
Bewaarneming.

SAFE-DEPOSIT — KOFFERKLUIS

Inrichting tot het plaatsen van brandkasten. Speciale
gelegenheid tot het huren van alzonderlijke kluisen voor
grootte administraties.

ALG. HAAGSCHE EFFECTEN HANDEL BEZUIDENHOUT 131A, DEN HAAG

Hoek BEZUIDENHOUT, TELEFOON 72821

Gratis adviezen betreffende Speculatieve en
Beleggingsfondsen Toezending v. Brochure:

"SPECULEEREN MET BEPERKT RISICO"

op aanvraag.

**Gedurende Beurstdijd ontvangst der
Koersen van de Amsterdamsche
Beurs per RADIO.**

5828

DE BAS & Co., Bankiers HEERENGRACHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

Belasten zich met alle Bankzaken
Safe-Inrichting

5021

R. SCHENZER'S

ALGEMEEN ASSURANTIE-KANTOOR
PAPAVERTHOF No. 35
DEN HAAG, TEL. 30070

5836

Belast zich met de vakkundige
behandeling van Assurantie
aangelegenheden van elken aard

OUD INDISCH GAST
LID DER VEREENIGING OOST & WEST

Om goede zaken te maken

is het noodig goede waar te leveren.
Doch het publiek moet weten dat gij
die levert. Dat bereikt gij alleen door
goede en voortdurende reclame.

GEBRUIK DIT BLAD
VOOR UW

Reclamecampagne.

ONDERLINGE LEVENSVZERZEKERING VAN EIGEN HULP

Hoofdkantoor: 's-GRAVENHAGE, Kortenaerkade 3.

Bijkantoor: BATAVIA, Voorrij Zuid

Gunstige Tarieven en Verzekeringsvoorwaarden.

Vraagt deze tarieven en gij zult Uwe levensverzekering sluiten bij de **O. L. V. E.**

12 Febr. gehouden alg. verg. van de Vereeniging van Indische Verlofgangers; voorts een artikel van S. Kalff over Jacob Haafner, den 18en eeuwchen reiziger, wiens werken over Ceilon nog steeds gewilde lectuur bevatten. — De bekende oud-zee-officier A. Werumeus Buning geeft het vervolg van zijn historische schets: „Indische voyagiën”, waarin de eerste reizen der Nederlanders naar het Oosten de revue passeeren.

De Indische Vennootschapsbelasting.

Over dit onderwerp heeft de heer J. L. Vleming Jr. zich bij „Open Brief” tot den Minister van Koloniën gewend. Het komt den schr. onbillijk voor dat op de Ind. begrooting voor 1927 is voorgesteld de opcenten van de vennootschapsbelasting met 5 % te verlagen, terwijl het als regel zeer geringe inkomen van de inheemsche bevolking zoo zwaar is belast. Een Nederlandsche wetgever, die zulks gedooft, maakt zich, volgens den hr. Vl., schuldig aan het steeds breder worden van de kloof die het Oosten van het Westen scheidt.

Die Landwirtschaft in Surinam. (Natürliche Grundlagen, Entwicklung und Betriebsformen), von Dr. W. Feldmann. Mit Abbildungen. (Der Deutsche Kulturpionier. Jahrg. 1925/26, Nr. 3—4).

De Kenja-Dajaks uit het Apo-Kajangebied. Bijdragen tot de kennis van Centraal-Borneo, door Dr. J. M. Elshout. (Met platen en kaart). Uitgegeven door het Kon. Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië, met steun van het Kon. Ned. Aardr. Gen. ('s-Gravenhage, Martinus Nijhoff).

Oude impressies uit Zuid-Celebes, door Fakir (Het visum repertum). (Eigen Haard, 12 Febr. '27).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chineesche pers, Nr. 3, 15 Jan. 1927. (Bureau voor de Volkslectuur te Weltevreden).

Suriname.

In ons vorig nummer knipten wij uit „De West” van 14 Januari het volgende bericht:

„Volgens een bericht in de Argosy van Demerara wordt aan de Engelse zijde van de Boven-Corantijn op dit oogenblik geprospecteerd naar diamant. De vooruitzichten heeten niet ongunstig te zijn. Hetzelfde bericht meldt, dat aan de Hollandsche zijde eveneens een onderzoek naar diamant wordt ingesteld, door een Hollandsche expeditie”.

Het „Algemeen Handelsblad” van 17 Februari, hetzelfde bericht vermeldende, teekent daarbij aan: „Dit laatste was ons niet bekend, doch het bericht achten wij van belang, aangezien bij eventuele vondsten van diamant aan de Corantijn, de quaestie van de Westgrens van Suriname plotseling in een acuut stadium kan geraken. Het is dan zelfs niet onmogelijk dat men voor groote moeilijkheden komt te staan, vooral ook ingeval eveneens aan de Hollandsche zijde — bijv. in het dubieuze gebied tusschen de Koetari en de New River — vondsten gedaan worden. Dan zal het begrijpelijkerwijze niet gemakkelijk gaan om met de Engelse regeering tot een voordeelig vergelijk te komen.

Meer dan ooit is het daarom noodzakelijk dat thans eindelijk door de moederlandsche regeering stappen worden gedaan om tot oplossing van de Westgrens-quaestie van Suriname te geraken.”

Nu het blad dit inzielt, mogen wij verwachten dat het „De West-Indische Gids” en „Het Koloniaal Weekblad” niet langer alleen zal laten staan in hun reeds zoo vele jaren volgehouden strijd tegen den onverklaarbaren onwil van de Regeering om in deze aangelegenheid tot een regeling te komen. Reeds in een in December 1898 in het „Tijdschrift v. h. Kon. Nederl. Aardrijksk. Genootschap” verschenen artikel „De grenzen van Nederlandsch Guiana” kan men het volgende lezen:

„... De aandrang om tot eene grensregeling te komen zal van Nederland moeten uitgaan en het ware te wenschen dat de beide regeeringen tot eene oplossing kwamen vóór dat de blikken der goudzoekers zich richten naar de Boven-Corantijn”. (blz. 822).

En verder op blz. 843: „... Verrassingen van allerlei aard kunnen het gevolg zijn van deze onzekerheid [van de grens]. Landstreken waarin tot heden niemand enig belang stelt, van welker bestaan wellicht slechts de

geografen zich bewust zijn, kunnen morgen omgebleken mineralen rijkdom van den bodem hooge mate de begerlijkheid der natien openen en zoo de bron worden van ernstige verwikkelingen. Meer dan andere streken heeft Guiana nog altijd de klassieke bodem voor hen die zoeken naar Eldorado — hiervan voorbeelden opgeleverd. Het is wijs beleid, waar dit nog mogelijk is, om de grenslijnen tot overeenstemming te brengen vóór dat de gebleken of gewaande rijkdom van bodem daartoe dwingt, maar dan ook de oplossing zoo veel te moeilijker maakt”.

Van „wijs beleid” hebben, sedert dit geschiedde, de opvolgende regeeringen geen blijk gegeven. Integendeel! Erger verknoeiing en vertrouwen van een eenvoudige zaak is niet denkbaar. Daaraan zal eerst een einde komen wanneer geheele correspondentie met de Britsche Regeering en ook die tusschen onze Ministers van Koloniën en van Buitenlandsche Zaken over deze zaak publiceerd worden.

Tot dusver heeft onder allerlei voorwendsels Regeering hardnekkig geweigerd dit te doen, zeer de Kamers ook aandrongen.

In „De Zakenwereld” van 12 Februari een tikeltje over Suriname, waaruit wij het volgende knippen:

„Nu de Hollandsche markt overstromd wordt met buitenlandse beleggingen, dient de aandrang gevestigd op een groot nationaal belang, dat de beleggingsdoeleinden minstens even mooie uitzichten biedt als de buitenlandse kapitaalgiften: Suriname.

Het valt des te makkelijker hierop de aandacht te vestigen, nu nog in geen enkelen vasten vorm beleggingsgelden aanspraak is gemaakt, zoodat geen sprake kan zijn van reclame maken voor een bepaald object, wanneer wij het in betere exploitatie brengen van onze West-Indische kolonies dedigen”.

„... Wij hebben in Nederland thans dus twee om beleggers te vinden, die bereid zijn aan eigen belang het nationaal belang te verbinden.

Wat in die twee jaren zal moeten blijken, niets meer of minder genoemd worden dan nationale uitspraak, of ons land groot genoeg is het feitelijk beheer over onze West-Indische koloniën te handhaven. Luidt die uitspraak onomwonden — dat wil zeggen: wordt geen geld gevraagd voor het nieuwe Suriname — dan zal, niet eens langzaam en heel zeker, de buitenlandse invloed in West-Indië dermate overheerschend worden dat de feitelijke voordeelen van het koloniaal aldaar voor het Nederlandsche volk verloren len gaan...”

De gewone middelen der kolonie hebben het afgelopen jaar 335.000 gulden meer opgebracht de raming. Tot deze gunstige uitkomst droeg namelijk bij een hoogere opbrengst van de rechten, die bijna f 200.000 meer opbrachten de raming. De geneeskundige belasting bracht geveer f 13.000 meer op dan geraamd, en de belasting bijna f 20.000 (tengevolge van dracht van goederen van hooge waarde). komstenbelasting gaf een overschot van f 10.000. Het zelfde was het geval met de successie in die geraamd waren op f 8000. Als aandeel in schoolgelden op bijzondere scholen werd omvang f 48.000, ruim driemaal meer dan geraamd was. spooropbrengst daarentegen ging ongeveer f 30.000 achteruit. Balata concessiën brachten een klein f 40.000 boven de raming op. Bauxiet ging f 40.000 achteruit (doordat voorshands alle krachten waren samengetrokken op den fabrieksbouw). Het Rijk station bracht ruim f 26.000 op, terwijl geraamd was f 20.000.

De „N.R.Ct.” van 18 Februari, Av.blad D. w. een belangrijk artikel aan het wetsontwerp betreffende het Nederlandsch onderdaanschap voor West. De Tweede Kamer zal zeker de noodige aandacht wijden aan de gemaakte opmerkingen.

Bij de Tweede Kamer zijn ingediend supplement begrootingen van Suriname en Curaçao over 1927. Wat Suriname betreft, moest op 60 artikelen worden uitgegeven dan geraamd was. Een bedrag van f 475.508 kan niet uit „onvoorziene uitgaven” worden aangevuld.

MAX POOL
POSTZEGELHANDEL
 ORTE POTEN 25 — DEN HAAG
 TELEFOON 16722

KOOP — VERKOOP
POSTZEGELVEILINGEN 5307

ter het hoofd „Tegen de muggenplaag. Een merkzaam gifmengsel”. schrijft De Telegraaf 12 Februari, vierde avondblad:
 De heer E. Roubaud van het instituut Pasteur deelt mede, dat een in Frankrijk vervaardigd formaldehyde-mengsel het beste bestrijdingsmiddel voor muskieten is gebleken.
 Het preparaat is niet vergiftig voor warmbloedige dieren en heeft geen schadelijken invloed op waterplanten. Het wordt gemaakt in den vorm van een heel lichte stof, die gemakkelijk door wind wordt voortgedreven. Wanneer het op oppervlakte van het water wordt gestrooid, wordt het bijna onmiddellijk den dood aan de larven van de malaria-muskieten, en bij een beweging van het water zinkt het en wordt opgegeten door larven van andere muskieten.
 De heer Roubaud raadt aan het mengsel te gebruiken met heel droog zand in de verhouding 1 tot 50. Hij heeft het op die wijze met succes gebruikt in den Elzas”.

Curaçao.

Een nieuwigheid.

„De vink”, die in La Union wel eens hardop wordt gezegd, die anderen nauwelijks fluisteren, verscheen op het blad van 6 Januari l.l.:
 Het als volgende nieuwigheid onze loodsbooten blauwen lap aan een stok vaten, waarin de letter P geschreven staat, wat ook tot verschillende veronderstellingen aanleiding gaf.
 Een deskundige op vlaggengebied mij aan inkomensverstand bracht dat dit de Engelsche vlag is.
 De haren der taalcommissie van het Algemeen Nederlandsch Verbond ten berge zullen rijzen als zij vernemen dat in een Nederlandsche kolonie een Nederlandsch loodswezen met een Engelsche loodsvlag gevaren wordt.
 Een ander de opmerking maakte, dat elke loods wel vreemd opkijken moet, als hij bij het zien van een van dezen boot een Hollandschen loods ziet komen, daar deze vlag beteekent dat de Engelsche loods belooft wordt.
 Het ook voor een Hollandsche loods een speelse vlag is.”
 Wij nu voorop stellen, dat de Taalcommissie van het A. N. V., dat waakt voor de zuiverheid der Nederlandsche taal, hiermee niets te maken heeft, misschien bedoeld de groep Nederlandsche loods van dit verbond?
 Het voorts wel zeker, dat de beschreven vlag een Engelsche vlag is? Ook het Fransche woord voor loods begint met een P.
 Het Nederlandsch is het in ieder geval niet, de Nederlandsche loodsvlag is een andere. Curaçao had een vlag kunnen kiezen, maar als het toch de Engelsche wilde spelen, had het zeker beter geacht bij huis te blijven.

Scheepvaart.

Cl. ontleenen wij:
 Een brief uit Curaçao van 5 Jan. l.l. in de Schotte-gehoofsartikel gegolden, dat het Schotte-ongelimeerd aantal schepen kan bevatten. In dien zoeten waan is men aan wrede verstoord, toen een stoomschip, dat de haven verscheen om binnengelaten te worden, met aanstonds geloodst kon worden, wij met aanstonds geloodst zou ontstaan.
 Het is het zoo heel erg niet als eens een enkele loods zoo eens in het jaar b.v., op 'een bijzonder dag een schip een paar uren of een halven dag de haven moet blijven wachten om ligplaats te krijgen.
 De havenbeweging neemt nog steeds toe; in de haven er bijna 800 stoomschepen de haven meer geloopt dan het jaar tevoren. Men moet er toe denken en terdege op bedacht zijn, dat bij de toenomen verkeer héél drukke dagen nog uitzondering zijn alsdan misschien zullen zijn en daarom tijdig de vereischte maatregelen treffen voor het behoud van den goeden naam der haven.
 De ruimte, aan oppervlak is er in het Schotte-gehoof nog lang geen gebrek. Wat dat betreft is het werkelijk een heele vloot berging vinden. Het schuilt in de onvoldoende diepte; er zijn plaatsen, die opgeruimd dienen te worden, wil voldoende nuttige ruimte verkrijgen om ook

WONINGBUREAU EN ASSURANTIEKANTOOR „ACTIEF”

Koop- Verkoop- Huur- Verhuur- Administratie en Taxatie van Onroerende Goederen.
 Verstreken 1e, 2e Hypotheken en Credieten.
 — Sluiten alle Assurantiën. —

ARCHIMEDESTRAAT 41 :: TELEFOON 30244
 Heeft geen Bijkantoren.

met de groote schepen van dezen tijd te kunnen manoeuvreren. Aan dat opruimingswerk schijnen er geen technische bezwaren verbonden te zijn; kapitale sommen behoeft het niet te kosten. Het is eigenlijk, volgens de deskundigen, een werk, dat niet veel om het lijf heeft. Waarom dan, vraagt men zich af, zoo gedraald met de uitvoering van dit nuttige werk, dat toch zeker in elke havenplaats moet passen?
 Waarlijk, het wordt hoog tijd dat men in Nederland inziet, dat men de zaken hier niet langer op hun beloop kan laten, maar de hand aan den ploeg moet slaan.”

Welvaart.

Niet minder belangrijk is het onderstaande uitsnipsel uit denzelfden brief:
 „Men kan..... in alle veiligheid aannemen, dat bij het afsluiten van de rekening blijken zal, dat de opbrengst der middelen in 1926 de raming met ruim f 600.000 of ruim 25 pct. heeft overtroffen.
 Wijst deze uitkomst, voor de Koloniale Kas zoo verblijdend, op een gunstigen economischen toestand der bevolking, er zijn ook nog andere verschijnselen, waaruit valt af te leiden, dat er welvaart heerscht in het land en, wat meer zegt, dat de welvaart zich aan het consolideeren is. Om maar een tweetal daarvan te noemen, willen wij vermelden, dat op eind December het tegoed van het eigenlijke volk, de stand der handarbeiders, bij de spaar-kassen enz. gestegen was tot boven de f 3.500.000, terwijl — tweede en nog sterker sprekende verschijnsel — het aantal dergenen onder het volk, die thans een eigen woning bezitten, in den laatsten tijd, de laatste jaren dan zeer sterk gestegen is. Volgens lage schatting zijn van de in den laatsten tijd gebouwde en op het oogenblik in aanbouw zijnde arbeiderswoningen zeker 30 pct. eigendom der arbeiders.
 De groote economische beteekenis van de hier vermelde verschijnselen is duidelijk. Er wordt reserve gekweekt voor kwade tijden; eene reserve, die, belegd als de opgespaarde gelden zijn in solide buitenlandsche effecten, op den duur een niet geringe te schatten bron van inkomsten voor het eiland kan worden, mits natuurlijk de reserve hoog genoeg wordt opgevoerd.
 Dat intusschen de spaarzin nog lang niet algemeen is, de gekleurde bevolking nog niet in het bloed gedrongen is, bewijst de luxe, die door de dames onder het volk bij elke voorkomende gelegenheid ten toon gespreid wordt, vooral in kleding en schoeisel en in het gebruik van de auto. Het is geen overdrijving, als men zegt dat op bijzondere feestdagen en feestelijke gelegenheden zoo goed als alle beschikbare huurauto's in beslag genomen worden voor en ten behoeve der bedoelde dames. Willemstad bezit dan ook niet voor niets reeds ruim 750 automobielen en andere motorwagens.”

Uit den Verrren Vreemde.

China—Indië.

De heer H. J. F. Borel heeft in hetgeen ik in het Kol. Weekbl. van 10 Februari schreef aanleiding gevonden eenige beschouwingen over „De toestand in China” te geven, welke plaats hebben gekregen in het daaropvolgend nr. van 17 Februari.
 Wij hebben den heer Borel dankbaar te zijn voor de uiteenzetting, welke hij wel heeft willen geven en voor de verwijzing naar het op 1 Maart a.s. te verwachten nr. van het Haagsch Maandblad, waarin een meer uitvoerige beschouwing over hetzelfde onderwerp zal verschijnen. Voor zoover hij aannemt, dat ons geheugen ons parten kan hebben gespeeld, waar wij ons teruggedachten in het gesprokene in de vergadering van het Indisch genootschap van 15 April 1913, zij echter opgemerkt, dat wij het verslag van die vergadering raadpleegden. Uit de gedeelten, die ons daarin weer troffen, halen wij hier nu alleen het volgende aan (Verslag, blz. 182). In Semarang maakte de heer Borel kennis met een school, opgericht door een Chineesche vereeniging Tiong Hwa Hwee Kwan, waar door onderwijzers uit Noord-China les werd gegeven in een geheel andere taal dan de Chineezen in N.-I. spreken, in 't mandarijn-Chineesch n.l. Het daar gegeven onderwijs werd door hem aangeduid als „de gevoelige plek” voor de Chineezen in N.-I. De heer Borel zag in de door hem bezochte school „moderne leermiddelen, moderne manier van doceeren, maar vóór alles voelde hij den sterk natio-

HUIZE „MARTANELJO” HILVERSUM

Beschaafd Tehuis voorschoolgaande kinderen. Beperkt aantal kinderen worden opgenomen (ook tijdelijk) in den familiekring. Uitstekende verzorging; toezicht op studie. Inlichtingen verstrekt gaarne:
 Direct. H.B.S., 5-jar. curs., Rect. Gymnasium en Lyceum, Directeur Godelinde-school (Middelb. Meisjesschool) e.a. Direct. van Middelb. en Lagere scholen. Aanbevelingen van ouders, voogden enz. — C. van Doorn-Colenbrander. Pred. wed. N.O.I. Sterrelaan 41, Telefoon 2101. 5401

HUISBRAND

H. V. BEUSICHEM JR.
 THOMSONLAAN 113, h. Valkenboschk., Tel. 36409

INDUSTRIEKOLEN

VERSCHEENEN:

ART, RELIGION AND CLOTHES

a Collection of Essays by
HERBERT ANTCLIFFE

CONTENTS

Foreword	12. Monsieur Massanet.
1. Art, Religion and Clothes.	13. Händel and Brahms: A Comparison.
2. Religion and Aesthetics.	14. The Significance of Scriabin.
3. Austerity and Beauty.	15. Space and Spacing in Music.
4. Limitations and Art.	16. National Flavour in Music.
5. Art and the Holidays.	17. The Imperial Spirit in Music.
6. Music and Manners.	18. More about History and Music.
7. Two Views of Opera.	19. The Necessity of Music in War-Time.
8. Impulse in Composition and Interpretation.	20. J. S. Bach and Emotion
9. Schumann: A German Event.	
10. Robert Schumann: An Anniversary Estimate.	
11. The Real Liszt.	

Dit boek is gedrukt op goed papier en keurig gebonden.

Prijs f 4.50.

Aanvragen te richten aan de Administratie van het „Koloniaal Weekblad”, Nobelstraat 20, Den Haag. S

EEN MOOI EN PRACTISCH

GESCHENK

IS

MODERNE KOOKKUNST

VAN FRANÇOIS BLOM

GEBONDEN IN LINNEN STEMPELBAND
f 5.50 :: f 5.50

VERKRIJGBAAR BIJ DEN BOEKHANDEL EN BIJ DE UITGEEFSTER NOBELSTRAAT 20 DEN HAAG
N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN

Haagsch Bemiddel.-Bureau
 Groote Marktstraat 23 b.d. Bijenkorf
 Den Haag, Telefoon 70359

Bezorgt U al Uw vrouwelijk
 Dienstpersoneel v. Den Haag.
 Referenties van honderden
 1ste Haagsche Families

DE N.V. BEGRAFENIS-ONDERNEMING
„SIMPLICITAS”
 VAN W.J. INNEMÉE & ZONEN TE 'S-GRAVENHAGE
 IS ONMIDDELIJK IN HET BINNEN-EN
 BUITENLAND TE ONTBIEDEN VOOR REGELING
 VAN EEN TRANSPORT, BEGRAFENIS OF CREMATIE

KANTOREN: DENNEWEG 71-73
 GARAGES, KISTENMAKERIJ EN DRUKKERIJ: HOOIKADE 43-57
 TELEFOON: 11314 EN 12890

WARMWATER
 Gratis G.E.B. warmwater-installatie

INLICHTINGEN:
M. A. VROLIJK
 Thomsonlaan 41 Telef. 35618
 'S-GRAVENHAGE
 Alle voorkomende reparatiën
 tegen concurrerende prijzen.

N.V. Brandstoffenhandel
„DE CENTRALE”
 SCHEVENINGEN

Tel. 51313 - Pinkstraat 27 - Tel. 51313

levert uitsluitend prima kwaliteit
 Engelsche-, Belg.-, Duitsche- en Hollandsche
 Brandstoffen,
 beslist steen- en gruisvrij.

Prompte bediening. Billijke prijzen.
NEEMT PROEF.
 Aanbevelend, C. VERHEIJ Wzn., Directeur.

ZORG DAT UW RECLAMES
 OVERZICHTELIJK
 ZIJN. OVERDAAD SCHAADT

A. VAN DEN HOUDT
 BALISTRAAT 38 :: DEN HAAG

Orthopaedisch en Luxe
 Schoeisel naar Maat

1e Klas Reparatie-Inrichting Telefoon 17908

naal Chineschen geest, die er uit sprak”. Die sprak uit de school, welke het mandarijn-Chineesch tot voertuig had, „een taal, die één der vaders of moeders van de (parakan- of singkeh) Chinesesche leerlingen verstond”. Waartoe die taal, dat mandarijn-Chineesch? Het aanleeren ervan beteekende, volgens den heer Borel, „zowel in symbool als in de praktijk, het versterken van hun nationaliteitsgevoel, en het zich één voelen met China, niet langer met de provincies (Canton en Hokkien), waarvan ze afkomstig waren, maar met geheel China, Zuid, Noord, Oost en West”.

Als bij de zienswijze, zooals deze in de aangehaalde, en andere woorden uitgedrukt werd, ook ten aanzien van de Chineezers in N.-I., toch de opvatting past: „Welnu, met die potentie, is het precies gegaan zooals ik (de heer Borel) voorzien en voorspeld heb”, dan kan men met vreugde constatareeren, dat bij een terugblik blijkt, dat de debaters beiden met voldoening kunnen terugzien op het veertien jaren geleden ingenomen standpunt.

Internationaal congres tegen koloniale verdrukking en imperialisme.

Als men den heer Mohammed Nazib Pamontjak, die als een der afgevaardigden van Perhimpoean Indonesia te Brussel optrad, en zich als woordvoerder voor verdrukt N.-I. liet gelden, aanbod om, met de zijnen, regeering, bestuur en leiding over Indonesië over te nemen, zouden zij daar geen raad mee weten, zeker zouden zij dan niets beters weten te doen dan de plaats innemen van het gevestigde Nederlandsche bestuur, zij zouden van die plaats zeker niets beters weten te doen ter bevordering van het algemeen welzijn van de bevolking, zij zouden zeker niets beters weten te doen om Indië veilig te stellen tegen bemoeizucht van buiten.

In deze opmerking is, o.i., eigenlijk in hoofdzaak het karakter weergegeven van hetgeen op het vijfdaagsche congres door sprekers uit verschillende werelddeelen ten beste is gegeven en van hetgeen daar tegen is aan te voeren. De spreker over en voor Indonesië, liet het Nederlandsche juk zwaar op de bevolking drukken. Geen sprake van persvrijheid of persoonlijke vrijheid. De rechtspraak is, als rasgerecht, niet vrij van partijdigheid. De gouverneur-generaal heeft recht van verbanning van wie zoogenaamd rust of orde verstoort.

Gaf spreker toe, dat Nederland in Indië moderne industrieën en moderne exploitatiemethoden van natuurlijke bronnen van rijkdom en welvaart heeft gebracht, deze kwamen alleen aan de koloniseerende natie ten goede. De in 1918 onder gouverneur-generaal Van Limburg Stirum gedane beloften werden niet gehouden. Onder Fock kwam de „terreur” aan het woord, met het gevolg, dat het volk van Indië meer en meer den weg naar revolutie werd opgedreven. De jongste opstand op Java kon slechts met veel bloedvergieten worden onderdrukt. Drie eeuwen lang reeds heeft het Nederlandsche despotisme het volk van Indonesië getart. Dat het Javaansche volk, het zachtste volk van de geheele wereld, zijn toevlucht neemt tot opstand, bewijst genoeg van welken aard dit despotisme is. Het is niet waar, dat Indonesië niet rijp zou zijn voor de vrijheid, doch waar is het wel, dat het kleine Nederland niet in staat is een ontwakend volk van 50 miljoen menschen te besturen.

Hoewel door de congres-leiding en door eenige woordvoerders een poging gedaan is om te voorkomen dat het congres een communistisch stempel zou dragen, en hoewel, in overeenstemming hiermede, getracht is er den schijn aan te geven los van Moskou te staan, is de roode kleur toch zoo sterk overheerschend gebleven, dat een vrij gematigd woord, zooals dat van den advocaat Hafiz Ramandan bey, Egyptisch gedelegeerde, sterk afstak bij de taal der overigen. Wanneer men de namen verneemt van de gedelegeerden, dan wijzen deze, voor zoover zij aan bekende persoonlijkheden behooren, ook meerendeels in dezelfde richting. Het 76-jarige Rijksdaglid G. Ledebour, met zijn communistisch medelid Willi Munzenberg, naast Prof. A. Goldschmidt. Het Belgisch socialistisch Kamerlid Dr. Marteau. Katayama, de oude Japansche extremistische arbeidersleider. Wang Tsen Way, vertegenwoordiger van de regeering te Kanton, naast Hans Liau gezonden door de Komin-tang. Op het congres vervulden een rol Davis, gedelegeerde van de federatie van Britsche mijnwerkers, het parlementslid G. Lansbury, naast Ellen Wilkinson mede parlementslid; ook Duitschland zond een vrouwelijke vertegenwoordigster, Mevrouw Stocker, gedel. van het Friedenskartell.

L. DE HOOGH
 ASSISTENT-APOTHEKER
 voorheen Chef „Eenhoorn-Apotheek te Amsterdam”

DROGISTERIJ
 Columbusstraat 40 Tel. 3470
 'S-GRAVENHAGE

Mevrouw Duchesne kwam als presidente van Fransche afdeeling der liga voor vrede en vrede Henri Barbusse. Het onlangs gehouden Pan-Indisch congres had Javahar Sal Nehru afgedigd. Uit Nederland waren er o.a. Edo F. Henriëtte Roland Holst, ir. Rutgers, J. W. de delegatie van Perhimpoean Indonesia hammed Hatta tot voorzitter en bestond verder Gatot (secretaris), Abdoel Manaf en Mohamad Nazib, studenten in Nederland. De vergadering in de groote zaal van het Egmont Paleis werden achtereenvolgens door verschillende vaardigden voorgezeten, zoo vervulden E. F. en M. Hatta ook als zoodanig een beurt.

Volgens een mededeeling van Bach, de secretaris, zijn 134 organisaties uit 37 landen tegenwoordig geweest. Van de stemgerechtigde delegerden stuurde China 21, Centr. en Z.-A. 15, de Fr. Antillen 11, Engeland 12, Duitschland 26, Nederland 11, België 15, verschillende landen in Afrika 10, Indonesië 6, Indochina 6, Frankrijk 14, Japan 1, Egypte 2, Syrië 3, Palestina 1, Oorlog 2, Br.-Indië 8, Italië 3, Korea 4, Perzië 1, Nederland 2.

Naar het ons voorkomt ligt de beteekenis van het congres meer in het feit van zijn samenkomst in het genomen besluit om de samenwerking tot een permanente organisatie vast te leggen, voor de statuten zijn vastgesteld, dan in het daar gezegd of in moties uitgedrukt is.

Zooals wij in den aanhef deden uitkomen, alles wat er ten gehoor is gebracht weer te nemen als: de kritiek is gemakkelijk, de kunst van elkaar in groote overeenstemming te vinden op te winden, om elkander, door een internationale organisatie te steunen. Deze zal 't zich tot stellen in de heele wereld een eenzijdige uiting tot uiting te doen komen. En juist hierom 't o.i. overweging, of tegenover deze eenzijdige voorlichting ook geen organisatie gewenscht is, van ruimere, van meer vrijzinnige opvatting in de ziele, zooals die bestaat tegenover de eenzijdige, tieve actie van de IIIe Internationale.

Tot de besluiten, die aan Nederland of een bijzondere aandacht gaven, behoorde dat de Nederlandsche regeering voor te stellen, een commissie, bestaande uit Nansen, Shaw en busse, op te dragen een onderzoek in te stellen op Java en Sumatra, ten einde uit te maken of Bolsjewikische opwinding, danwel veroorzakende is, die de inboorlingen tot opstand heeft gebracht.

Een door M. Hatta ingediende motie werd aangenomen, waarin het Nederlandsche gezag in beschuldigd wordt van imperialisme en van verdrukking, hulde wordt gebracht aan de Indonesische vrijheidsbeweging en waarin van de Nederlandsche regeering voor Indonesië volledige zelfbeschikking, intrekking van de verbanningsbesluiten en meene amnestie geëischt wordt.

Op voorstel van Fimmen werd, onder besloten een telegram in denzelfden zin aan de Nederlandsche regeering te zenden.

Ten slotte, en om niet te lang te worden, wij hier alleen nog melding van een motie van de georganiseerde arbeidersactie wordt volen als het eenige goede middel tegen imperialisme!

Berichten der Afdelingen

Afdeeling Amersfoort.

EXCURSIE NAAR HET KOLONIAAL INSTITUUT

Een groot aantal dames en heeren leden onze afdeling met hunne introducées — negen en veertien personen — togen Donderdag 17 Februari j.l. menlijk op excursie naar het Koloniaal Instituut te Amsterdam.

Dat de belangstelling voor deze excursie groot was, ook bij hen, die nog nooit in Ned.-Indië of in de gewest waren, is begrijpelijk, nu wij het voorstel van bouw konden bezichtigen onder leiding van ons lid, den heer E. P. J. Smit, een van de architecten van deze schoone stichting.

Alle excursionisten waardeerden de ongedwongen gezelligheid die er leerschte bij de bezichtiging van de interessante verzamelingen in het Museum en de architectonische schoonheden van het gebouw. Wij behoeven ternauwernood te zeggen, dat het gezamenlijke lunch in het restaurant van het Instituut en onder de thee in de American Lunchroom in de Kalverstraat, waar de bezoekers zich weder in de middaguren vereenigden, eene opgewekte stemming

Vleeschhouwerij - Spekslagerij

Verwoerd-Voorburg, Tel. V. 106

Oude gerenommeerde Zaak - Daar benevens zeer concurrerend adres

Leverancier van de voornaamste families uit Den Haag en Voorburg

VERWOERDT : VOORBURG
HEERENSTRAAT 11 TELEFOON V. 106

**BELT
ONS OP!**

VRAAGT BIJONS PRIJSOPGAAF!
TELEFOON V. 106

Keurige Bediening

gaf van het gesmaakt genoegen en van het intellectueel genot.
Nadat onze Voorzitter, de heer E. Roodhuyzen, met een woord van dank tot onzen leider van ons aller afkeuring bad getuigd, werd de terugtocht naar Amersfoort weder aanvaard.
DE SECRETARIS.

Mededeelingen.

Van het Informatie-Bureau:

INDISCHE AMBTENAREN MET VERLOF:
O. G. Bisch, Commies bij den Kantoor dienst van het B. B. in de residentie Palembang; Willem Schoutenstraat 19, Amsterdam.
G. van Viersen, Politie-opziener bij de veldpolitie te Soerabaja; Oude Singel 140, Leiden.
L. M. Muzert, Controleur 1e kl. bij het B. B.; Rabbemastraat 250, 's-Gravenhage.
H. H. Heslinga, Leraar in de rechtswetenschap en aanverwante vakken bij de Opleidingschool voor Indische ambtenaren te Madioen; Copernicusstr. 5, 's-Gravenhage.
A. Aeronius, Hoofdradiocommissie bij den P.T.T.-dienst; Harel du Jardinstraat 19, Amsterdam.
S. H. Schul, Controleur voor de Belastingen op het kantoor van den Inspecteur van Financiën, hoofd der inspectie Kediri; Marseille, Grand Hotel de la Poste, vanaf 1 Maart a.s. Parijs, Champ Elysées, Hotel de la Paix, 38 Rue de Montaigne.

J. Bandell, Politie-opziener 1ste kl. in de residentie Soerabaja; Poste-restante, Arnhem.
A. Bos, Gouvernements-veerarts te Bondowoso; Dorpsstraat 124, Zegwaart.
J. W. de Jonge, Ambtenaar 3de kl. bij den dienst der In- en Uitvoerrechten en Accijnzen; Voorstad 11, Goes.
H. Ch. Jacobs, Adj.-controleur voor de belastingen te Palembang; De Rijpstraat 142, Amsterdam.
Ir. W. H. A. van Alphen de Veer, Hoofd van het Laboratorium voor Materiaalonderzoek van het Dep. der B. O. W.; Hotel Sonne, Silvaplana (Zwitserland).
L. M. de Vries, Onderwijzer der 1e kl. bij het O.E.L.O.; Bredascheweg 37, Princenhage.
A. F. van Wieringen, Adspirant-ambtenaar 2de kl. bij den dienst der In- en Uitvoerrechten en Accijnzen; p/a J. C. Lindeman, Zaadmarkt 99, Zutphen.
L. A. van den Berge, 1e Luitenant der Infanterie; Thomsonlaan 35, 's-Gravenhage.
J. S. Rosier, Idem als voren; Bd. Generaal Wahis 53, Brussel.
W. F. Palmer van den Broek, Idem als voren; Wilhelminastraat 141, 's-Gravenhage.

MET PENSIOEN:

J. de Ciereq Zubi, Assistent-resident van Pati, res. Semarang; Chereux bij Montreux.
B. J. Buurman, Onderluitenant Militaire Administratie; p/a J. W. Buurman, Willibrordusstraat 137A, Rotterdam.
Jhr. P. J. Doreel, Hoofdingenieur bij den Waterstaat en 's Lands B. O. W.; Gros de Cagnes (Alpes Maritimes), Pension Insulinde.

Mutatiestaat van 15 tot 22 Februari.

Nieuwe Leden:

Geïntroduceerd door:

- den heer J. Thierry Kempf, 103 Boulevard de Clichy, Paris 18e.
- den heer R. de Marck te Den Haag.
- den heer J. C. Hietink te Den Haag.
- Mevrouw G. Messchaert-Ankersmit te Nijmegen.
- Secretaris Aid. Nijmegen.
- Voorzitter Aid. Nijmegen.
- Afdeulingsbestuur van Amersfoort.

Afschrijven:

- C. J. Ferrée, Amsterdam, de Lairessestraat 16boven.
- K. B. Winter, Amsterdam, Prinsengracht 562.

Adresveranderingen:

- Mejuffrouw J. F. Ebeling, van: Rotterdam, Heemraadsingel 299 naar: Den Haag, Stadhouderslaan 33. f 5.—
- J. S. M. Beukman van der Wijck, Den Haag, van: Riouwstraat 141 naar: Nassau Zuylensteinstraat 4.
- Th. C. Lindgreen, Kapitein N.-I. L., Den Haag, van: Malakkastraat 71 naar: Adelheidstraat 68.
- Mejuffrouw M. C. Maal, Den Haag, Galileisstraat, van: 29 naar: 85.
- L. L. Nelissen, Gep. O.-I. Ambtenaar, Den Haag, van: Thomsonlaan 81 naar: Larixlaan 69.
- A. W. Yzerman, Lid van de 2de Kamer der St. Gen., Den Haag, van: Hazelaarstraat 79 naar: Sportlaan 12.
- Mr. J. H. Heslinga, Leraar O.S.V.I.A., van: Madioen naar: Den Haag, Copernicusstraat 5. f 5.—
- E. F. de Calonne, Hoofdcornmissie S.S., van: Den Haag, Copernicusstraat 119 naar: Bandoeng, Hoofdkantoor S.S. f 5.—
- Dr. M. C. Goedhart, Officier van Gezondheid, van: Den Haag, Denneweg 126a naar: Kota-Radja. f 5.—
- Vereeniging „Suriname”, Secretariaat, Amsterdam, van: Witte de Withstraat 107 H naar: Chasséstr. 37boven.
- A. J. van Zanen, Controleur B.B., van: Baligé naar: Baroes (res. Tapanoeeli).

- Ch. Bernard, Directeur van het Proefstation voor Thee te Buitenzorg, Amsterdam, p/a Koloniaal Instituut. f 5.—
- De heer J. C. Grove, Import- en Exporthuis, Den Haag Noorderlaan 107. f 5.—
- van Benschom, Oud-Majoor N.-I. L., Den Haag, Franklinstraat 157. f 5.—
- Koesier, Agent N.-I. Escompto-Mij. te Padang. f 5.—
- Mastenbroek, Opzichter plantage „Sorgfliet” te Pannaribo. f 5.—
- Mevrouw L. Bursch-van Dorp, Nijmegen, van Broeckhuysens raat 13. f 5.—
- W. Gutzsch, Oud-Officier, Nijmegen, Fransche straat 53. f 5.—
- Mevrouw M. C. E. van de Kamer-Nittel, Nijmegen, van de Wijze, Nijmegen, Joh. Vijghstraat 2. f 5.—
- A. A. de Vos, Directeur Amsterdamsche Bank te Nijmegen, Berg en Dalsche Weg 140. f 5.—
- Mevrouw C. J. de Grauw-Pijle, Nijmegen, Groesbeekse Weg 53. f 5.—
- M. Vriesman, Nijmegen, Groesbeekse Weg 51. f 5.—
- Mevrouw A. J. Wijers-Blokhuis, Nijmegen, St. Annastraat 51. f 5.—
- Mevrouw C. M. Herweijer van de Stadt, Amersfoort, Zuidsingel 11. f 5.—
- Mevrouw M. Hogewind-Spruyt, Amersfoort, Lange Bergstraat 27. f 5.—
- Mevrouw G. W. A. van Laer, Amersfoort, Anna Paulownalaan 13. f 5.—
- M. Loos, Amersfoort, Sophialaan 15. f 5.—
- Jonker, Gep. O.-I. Ambtenaar, Amersfoort, Huize „Soeka Senang”, Kattenkampen 1. f 5.—
- Mevrouw H. J. M. de Wit-Rietman van Steenis, Amersfoort, Huygenslaan 10. f 5.—
- H. Doeye, Resident van Kediri (overleden).
- Wid. M. C. H. van Esveld, Amersfoort, Lange Bergstraat 35 (overleden).
- W. Bollee, Administrateur Rubberonderneming „Lina Poeloch”, van: Amsterdam naar: Amersfoort, Hotel-Pension Berg, Utrechtsche Weg 225. f 10.—
- C. F. Schor, Agent H. V. A., van: Amsterdam naar: Bandoeng. f 12.—
- F. van Zuylen, Boekhouder K. P. M., van: Amsterdam naar: Weltevreden, p/a. Kantoor K. P. M. f 5.—
- A. Martens, 1e Werktuigkundige Gouv. Marine, van: Amsterdam naar: Weltevreden, p/a. Departement der Marine. f 5.—
- Chr. Hubach, Off. v. Gez. Vliegenier N.-I. L., van: Amsterdam naar: Zaandam, Westzijde 96. f 5.—
- C. Glasener, Amsterdam, van: Witte de Withstraat 107 H naar: Chasséstraat 37boven.
- W. Visser, Hoofdcornmissie P.T.T., van: Den Haag, Galileisstraat 26 naar: Bandoeng, Hoofdkantoor P.T.T. f 5.—
- C. Th. van der Paardt, Leraar H.B.S. te Soerabaja, van: Amsterdam, Stadhouderslaan 131 naar: Den Haag, van Bleiswijkstraat 115. f 5.—
- Wibenga, Directeur 1e klasse bij het Gevangeniswezen, van: Meester-Cornelis naar: Arnhem, Velperweg 54, p/a. Ds. Becht. f 5.—

PASSAGE FOTOHANDEL

R. A. LAPPÖHN

DEN HAAG - PASSAGE 41-43
TELEFOON 16462 5149

TE SCHEVENINGEN - PALACESTRAAT 8

Groote Sorteerling
TROPENCAMERA'S
tegen billijke prijzen
en gratis blijvend
— onderricht —

ONTWIKKELEN en AFDRUKKEN IN
24 UUR IN PRIMA UITVOERING

STENO en TYPEN

Stenogr. „Groote” voor Ned. en
Mod. Talen. STEEVENS, Acaciastr.
136, Den Haag. Oud-leer. Stenogr.
b.h. Middelbaar Handels-Onderwijs

GRONDIG onderricht - Prospectus GRATIS

Van onze Adverteerders

Onze Residentie is Zaterdag 19 Febr. j.l. een inrichting rijker geworden, die, zoowel voor Repatriërenden als voor het méér gegoede Nederlandsche publiek, een aanwinst genoemd kan worden.

Op dien dag heeft n.l. de heer W. Hoksbergen aan den Bezuidenhoutsche weg No. 14 een zeer modern woningbureau geopend. Niet alléén modern, wat de inrichting betreft (die in den Haag haar gelijke niet heeft), doch zéér zeker modern wat haar werkwijze betreft. Bezien wij de Etalage van dit keurige pand, zoo bemerken wij, dat niet slechts op zéér overzichtelijke wijze alle te koop en te huur zijnde woningen op afzonderlijke kaarten staan vermeld met de noodige gegevens, doch zijn tevens van alle te koop zijnde huizen foto's tentoon gesteld. De Heer Hoksbergen stelt zich ten doel, voor alle relatien persoonlijk of door één zijner employés de huizen te laten bezichtigen en niet, zooals dit dikwijls gebeurt, alléén met den sleutel naar het bewuste pand te sturen. Wanneer wij ten slotte vermelden, dat moeite noch kosten zijn gespaard om alles bijzonder keurig in te richten, ten einde de bezoekers prettig te ontvangen, twijfelen wij niet, of onze lezers zullen zich de moeite getroosten, het Woningbureau Hoksbergen te gaan bezoeken.

Voor verdere bijzonderheden zie annonce.

TANDARTS

A. J. M. VAN DER SPRONG

GEVESTIGD:

LAAN VAN MEERDERVOORT 426
'S-GRAVENHAGE - TELEPHOON 37465

SPREEKUR:

ALLE WERKDAGEN VAN 12.30—2.30 UUR,
'S AVONDS 7—8 EN VOLGENS AFSpraak
EN VOLGENS AFSpraak 5413

AAN DE LEDEN. Mogen wij op Uwe medewerking rekenen om het ledental onzer vereeniging te doen toenemen? Als ieder lid slechts één persoon introduceert, zal onze wekelijksche Mutatiestaat een sprekende rubriek vormen, die getuigenis aflegt van daadwerkelijk streven naar verhooging van den bloei van „Oost en West”.

G. J. R. VAN DER GAAG & ZON
 GROENMARKT 27
 TELEPH. No. 12512 DEN HAAG
 DROGERIEN :: CHEMICALIËN
 DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
 EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS 5023

C. HOYNG
 SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
 AMSTERDAM - UTRECHT
KRISTAL - PORSELEIN
 VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET
 POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ.,
 UIT DE PLATEELBAKKERIJ
 „ZUID-HOLLAND" TE GOUDA 5027
 MAIL- en HJKOFFERS in alle afmetingen
 Garantie voor gave overkomst

TOKO BOGOR
 SUEZKADE 122a b-DEN HAAG-TEL. 33472
 Ontvangen:
 Diverse KROEPOEKS, MIE,
 GOELA-DJAWA, KETAN, zoomede
 LAOS-DJOE-SEREH enz. enz.
 PR. KWALITEITEN - VOORDEELIGE PRIJZEN

WISBRUN & LIFFMANN
 Veenestraat 35-37 - Te . 12503 - Den Haag
 DAMES MODEARTIKELEN.
 ZIJDEN STOFFEN, FLUWELLEN, KANTSTOFFEN.
 ALLE SOORTEN GARNEERINGEN. ENZ.
 BALARTIKELEN. 5022

EEN VERSTANDIG ZAKENMAN
 doet verstandige dingen.
 Hij zorgt voor een goed ingerichte administratie, kundig personeel, een net ingericht kantoor, om zijn klanten behoorlijk te ontvangen en bedienen. Natuurlijk levert hij ook prima artikelen. Zijn firma moet een goeden indruk maken op zijn klanten en op hen, die hij tot zijn klanten wil maken. Daarvoor zorgt hij ook, dat zijn handelsdrukkerwerk een correcten indruk maakt, zoowel wat betreft stijl als uiterlijk. Ook zijn reclamedrukkerwerk moet er aantrekkelijk uitzien, want hij weet, dat slecht reclamedrukkerwerk wel drukwerk, maar geen reclame zou zijn. Hij zoekt dus voor zijn drukwerk een drukker die zoo goedkoop mogelijk is, maar niet ten koste van de kwaliteit van het drukwerk. Hij weet, dat dan de zuinigheid de wijsheid zou bedriegen. Dergelijk verstandige zakenlieden bestellen tot hun groote tevredenheid hun drukwerk bij een der beste drukkerijen van Den Haag S
N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 DEN HAAG NOBELSTRAAT 20 - TEL. 11987

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
 Salon de Rafraîchissements 5015
 NOORDEINDE 44 DEN HAAG

HOTEL „DE TWEE STEDEN" RESTAURANT „DE TWEE STEDEN"
 Buitenhof Telefoon Nos. 15950 - 15951 - 10062 's-Gravenhage
 FAMILIE HOTEL EERSTE RANG IN HET THE DANSANT - DINER CONCERT
 CENTRUM DER STAD ROEMEENSCH ORKEST
 SPECIALE TARIEVEN VOOR LANGDURIG VERBLIJF UITSTEKENDE KEUKEN
 KAMERS MET STROOMEND WATER EN PRIVE BAD GERENOMMEERDE WIJNKELDER

Vereeniging „OOST en WEST"
 HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins Mauritsplein 23, Haag, Tel. 50752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en lieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen **INFORMATIE-BUREAU** ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 's-Gravenhage, Telet. 14519, Bureau-uren 10-12 v.m. en 2.30-4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichting te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MEIJER.
TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Telef. 50752. Dit „Tehuis" biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland toeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MEIJER.
TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan", van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Inlichting te richten tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. No. 50248.
LEESZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actueele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.
NEDERLANDSCHE REISVEREENIGING (Anna Paulownastraat 48, Den Haag). Samenwerking ten behoeve van personen, die uit Nederland naar Indië gaan en omgekeerd, op de landreis in Europa reisgelegenheden verstrekken als waarborg voor een billijke en belangwekkende reis.
BUREAU VOOR ADVIEZEN op huishoudelijk- en maatschappelijk gebied, onder leiding van Mr. J. Franco Mendes—Calisch. Spreekuur Donderdagmiddag van 2-4 en volgens afspraak, Nic. Maesstraat 1, Amsterdam, Tel. 22492.
 Aan dit bureau is een cursus verbonden ter opleiding van vrouwen en meisjes die naar Indië gaan.

- ** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West", Heulstraat 17 en de **MARTINUS NIJHOFF**, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:
- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk) Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - 2. Onze Oost, II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 - 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 - 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
 - c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen; Werkkring Vooruitzichten.
- No. I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (Thans in revisie). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. II. De Geëmployeerde bij de Javasniker-Industrie. (Thans in revisie). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - No. IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (Op nieuw herzien). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. (Op nieuw herzien). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederl.-Indië, zoomede verplegers en verpleegsters, militaire apothekers bij den Burgerijken Militairen Geneeskundigen Dienst aldaar. (Op nieuw herzien). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegr.- en Telef.dienst in N.-I. (Op nieuw herzien). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
- Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Wnd. Vertegenwoordiger in N. Mr. M. J. A. Oostwoud-Wijdenes, Pres. Landr., Tandjong Balei (Sumatra's Oostkust).

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.
 Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.
 tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië
 Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia. 5215

Zeebaboe's en Jongens
 beschikbaar.
 Te bevragen in „PERSINGGAHAN"
 Advies Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden van Boetselaerlaan 2 DEN HAAG Tel. 5024